

30. MAJA se bomo zbrali Slovenci od blizu in daleč V LURDU, kjer se vrši naš **MAJNIŠKI SHOD.**

Prinesite vse vaše skrbi in težave. Vsi pa bomo prinesli gorko prošnjo za našo nesrečno domovino in za mir sveta.

Pričetek bo ob 15.30 v lurški votlini.

Povabite vse znance in prijatelje!

Prinesite s seboj pesmi! Bodite točni!

Durante la guerra anterior quedó destruido el Santuario de la Virgen en el Monte Santo. Recién en el año 1924 volvió la imagen a su sitio, como se ve en esta ilustración.

El estandarte, bendecido el 16 de mayo con gran lucimiento, lleva esta misma imagen.

En Brezje hay otro santuario de la Virgen, el más famoso, con el título de "María Auxiliadora". En Ella ponía nuestro pueblo todas sus esperanzas. Su imagen embellece el estandarte yugoslavo de Avellaneda.

Los dos estandartes ensalzarán la devoción de la peregrinación a Lourdes del 30 de Mayo.

Leva slika spominja na slovesno vrnitev Marije na Sveto goro.

Desna nas spominja Marije na Brezjah — pod avežanedsko zastavo.

Že slavčki žvrgolijo, se maj vesel budi.
Naj srca podarijo, kar lepi maj rodi.
Glej rožic Ti delimo in vneti Te slavimo,
Marija, Marija, o Marija...

Devica Ti premila, ne zvrzi rožic teh,
ki v venček jih zložila ljubezen nas je vseh,
O čuj, srce boleče Te kliče koprneče
Marija, Marija, o Marija...

Tam gor na rajski trati nebeški maj cvete
O tam, presveta Mati, pokaži mila se,
da z venci tega maja zapojemo sred raja
Marija, Marija, o Marija...

LA COLECTIVIDAD YUGOSLAVA ORGANIZARA EL 30 DE MAYO UNA PEREGRINACION A LOURDES

Como todos los años el último domingo del mes de Mayo, recordaremos, con una solemnidad especial, las devociones a la Virgen en el mes de Ella.

Además de nuestras súplicas individuales, presentaremos a la Reina de la Paz el grito de los corazones destrozados por la guerra, implorando la salvación de nuestro pueblo y la paz del mundo.

La ceremonia empezará a las 15.30 con el rosario, en la gruta, formándose luego, al son de los cánticos, la procesión que subirá a la iglesia alta, para volver al santuario, donde se terminará el acto con la bendición y sermón.

Invitamos a todos los simpatizantes, que acudan a sumar con las nuestras sus oraciones. — Las jóvenes traigan tul blanco

DUHOVNO ŽIVLJENJE

je mesečnik.

Uredništvo:

Pa s c o 4 3 1

Urednik: Hladnik Janez.

Telefón 48-3361 (48-0095)

Kličí od 11—13 ure in po 8 uri zvečer.

Ob sredah in petkih ni doma.

Uprava:

P a z S o l d á n 4 9 2 4

Telefón 59-6413

Registro de Prop. Intelectual 81190

CERKVENI VESTNIK

30. MAJA: Maša na Paternalu za Alojzija Vrabec. Zapoje žalni zbor. Ob 15.30 shod v Lurdesu.

3. JUN.: Vnebohod. Maša pri sv. Rozi za Franca Lojka.

6. JUN.: Maša na Paternalu za † Gulin in Krpan.

Pri sv. Rozi ob 12 uri za stariše in brata Pirih.

Molitve na Paternalu.

12. JUN.: Vigilija k Binkoštim. Post od mesa.

13. JUN.: Binkošti. Maša na Avellanedi za člane Bratovščine.

Molitve na Avellanedi. Ta dan se proslavi 7 obletnica avežanedske slovenske službe božje. Blagoslov novega križa. Po molitvi se vrši čajanka.

20. JUN.: Maša na Paternalu za Jožefa Fornazarič.

Molitve na Paternalu.

24. JUN.: Praznik sv. Rešnjega Telesa.

27. JUN.: Maša ob 11 h v kripti sv. Roze v spomin Vidovdana.

Molitve na Paternalu.

28. JUN.: Post od mesa.

29. JUN.: Praznik sv. Petra in Pavla. Maša na Avellanedi.

KRŠČENI so bili MARTA MARIJA TAVČAR in MARIJA TEREZA INTIHAR na Avellanedi; MIRTA MARIJA ZLOBEC na Paternalu.

SHOD V LURDU

se vrši kot zaključek majniške pobožnosti 30. MAJA z začetkom ob 15.30 uri pred votlino. Prinesite s seboj pesmice. Shoda se vdeležita obe zastavi.

OBLETNICA NA AVELLANEDI

7 let bo že 13. jun., ko se vrši tam slovenska služba božja. Kljub mnogim težavam se to delo lepo nadaljuje. Pevci so vse od začetka prevzeli svoje nalogo in jo zvesto izpolnjujejo. Tudi verniki so stanoviti, tako da je vsem v veselje ta lepa skupnost Slovencev, med katerimi tvorijo glavni del Prekmurci.

To sedmo obletnico bomo slavili s skupnim sv. Obhajilom. Prilika za spoved bo v soboto 12. junija od 17—19 ure. Stariši ste posebno povabljeni da pripeljete k spovedi tudi otroke, da bodo imeli skupno sv. Obhajilo z velikimi.

Ta dan bo blagoslovljen tudi novi križ, za katerega je denar že nabran in je že naročen.

Popoldne 13. jun. se vrši čajanka kot po navadi v prostoru poleg cerkve. Povabljeni ste vsi rojaki ne le iz Avellanede, temveč tudi od drugih strani.

SVETOGORSKA ZASTAVA. Preje nabrano: 426.65 \$. Nadaljna zbirka:

Juvančič F. 5.—, Grgič F. 2.—, N. N. 10.—, Vuga J. 2.—, Pirih L. 2.—, Zobeč M. 5.—, Lazzati C. 2.—, Štemberger M. 2.—, Lukač I. 3.—, Troha M. 2.—, Kragelj E. 5.—, Kodrič F. 1.—, Švara V. 1.—, Terbižan I.—, Mislej F. 3.—, Koglot 3.—,

Budin J. 2.—, Grežer E. 5.—, Bihardo P. 1.—, Živec A. 5.—, Baučar V. 5.—, Kjuder S. V. 5.—, Tuhtan A. 2.—, Petrič 5.—, Kogoj in Frau 5.—, Polec 1.—. Nadalje 1.35 drobnega; to da 86.35 \$. — Skupne se je nabralo: 513 \$.

Preostanek ostane v blagajni Bratovščine za fond v pomoč domovini, kadar bomo mogli kaj storiti zanje.

S kosilom na dan blagoslova, s cerkvenimi slovesnostmi in čajanko, je bilo precej stroška, ki pa bo krit iz dohodkov zbirke tistega dne, ki je dala 135.— \$. Morebitni primanjkljaj priložimo iz zbirke za zastavo.

SHOD BRATOVŠČINE se vrši:

NA AVELLANEDI 13. jun. z molitvami ob 16 uri. Seja odbora pred molitvami ob 15 uri.

NA PATERNALU seja in shod 27 junija.

VELIKONOČNA SPOVED še premnože čaka. Nikar je ne zanemarite. Saj je vsakega njegova lastna potreba. Kako se boš predstavljal večnemu sodniku, če nimaš v življenju do Gospoda Jezusa nikake ljubezni; če mu svoje zvestobe ne dokažeš s tem, da pristopiš k sv. Obhajilu. Kako boš zmagoval v sebi slaba nagnjenja, če te ne bo pri tem podpirala milost božja, ki jo dobivamo po zakramentih.

Čas velikonočne spovedi je do 29. jun. do praznika sv. Petra in Pavla.

PRVO SV. OBHAJILLO

se bo vršilo pred Božičem. Prijavite otroke, da se bo pričela pravočasno priprava.

ROJAKOM V ČAKU

Sporočam, da sem se namenil obiskati rojake v čaku in Tucumanu v dneh od 5—15 julija. Točen program bo javljen v naslednji številki. To je pa že gotovo, da bo 11. jul. sv. maša v Pres. R. Sáenz Peña. Mnogi rojaki so v čaku poročeni le civilno. Preskrbel si bom vsa potrebna pooblastila, da se bodo vsi tisti lahko poročili tudi cerkveno.

Prosim vse prizadete, če bi bili tako ljubeznjivi, da bi mi sporočili svoja imena. Najlepša prilika za ureditev teh stvari bo 11. julija v Roque Sáenz Peña.

Če bo mogoče, se bom oglasil tudi v Paraná. Janez Hladnik

IZ UREDNIŠTVA IN UPRAVE

Nekateri ne dobivajo v redu D. Življenje. Prosim, da mi to javite. Kdor ne dobi D. Ž. do 5. v mesecu naj to javi, da se vložijo pritožba. Mnogi pa izgube revijo, ker jim jo otroci iz ceste odnesejo. Zato seveda morajo sami primerno zagotoviti red v dostavi.

Nekateri so zakasneli z naročnino. Prosim, da nikar ne odlašate, temveč prinesite ali pa pošljite v pismu bon v odgovarjajoči vrednosti na ime Juan Hladnik in naslov Pasco 431, Bs. Aires.

NOVE NAROČNIKE

tudi lahko pridobite. Saj je še mnogo rojakov, ki nimajo v hiši nobenega slovenskega čitanja. Koliko koristnega zvedo stariši za vzgojo otrok; novic od doma in od tukaj, in razne stvari vse samo za 2.— \$ na leto. Le pošljite nam imena in naslove tistih, kateri bi imeli voljo, da se pridružijo krogu naših bralcev.

PRISPEVAJTE ZA TISKOVNI SKLAD

Naročnina je zelo nizka in sama ne more nikakor pokriti visoko narastlega stroška. Zato prosimo, da radi priložite tudi kak prispevek v pomoč reviji, ki sedaj že deseto leto vrši svojo lepo nalogo s pomočjo dobrih rojakov. Pristopi tudi Ti v njihov krog in podpri to lepo delo med nami.

“LA VIDA ESPIRITUAL”

es una revista mensual de la Colectividad Eslovena.

Invitamos a los simpatizantes que también se suscriban y consigan suscritores y avisos para contribuir al seguro sostenimiento de esta revista. El abono es solo de 2 \$ anuales.

EL DIRECTOR de la Revista es el capellán de la Colectividad, Pbro. Juan Hladnik, residente en la Par. Santa Rosa de Lima, Pasco 431. Telef.: 48-3361 y 0095.

ADMINISTRACION: Paz Soldán 4924. Tel. 59-6413.

LOS GUERRILLEROS YUGOSLAVOS

El pueblo no depuso las armas. La parte sur de Yugoslavia contó la dirección de las actividades a Draza Mihajlovich; en Croacia y Eslovenia se desarrollan las actividades de la rebelión independientemente. Lo que trascendió nos presenta la situación bastante confusa. Parece que se han impuesto como dirigentes hombres de la extrema izquierda, manchando su lucha patriótica con persecuciones a sus anteriores enemigos políticos. Faltan detalles, para poder formarnos un concepto seguro de la situación. Lo cierto es, que los invasores no pierden ninguna oportunidad, de presentar todo el movimiento guerrillero como una banda de criminales.

Cierto es también, que había algunos desentendimientos entre el gobierno yugoslavo de Londres y los Soviets. Aquel grupo de guerrillas disidentes tiene su centro en Bihach, y es patrocinado por Moscú, mientras responde Mihajlovich a las ordenes del gobierno yugoslavo en Londres.

A Mihajlovich se acusó por parte de los disidentes de que estaba pactando con el Eje. He aquí las palabras auténticas de Mihajlovich sobre el asunto.

“Carecen de fundamento los alegatos sobre cualquier colaboración o siquiera comunicación con los italianos. Jamás me entrevisté con ningún general italiano, aunque de su parte, y aún de los alemanes, se hicieron varias tentativas para una reunión. Todas esas tentativas fueron rechazadas. Hace pocos días los alemanes trataron de concertar un encuentro. Les contesté que no me interesaba y que proseguiría la lucha hasta que Yugoslavia se vea libre de alemanes e italianos.”

Señala el general Mihailovich sus tácticas y dice que tiene el propósito de conservar sus fuerzas hasta que llegue el momento en que los aliados invadan los Balcanes, pues apresurar los acontecimientos sería incurrir en un inútil derramamiento de sangre y hacer el juego a los alemanes.

Entre los dos grupos de los guerrilleros llegó hasta choques sangrientos, ya que Mihajlovich no pudo tolerar el proceder fratricida de aquellos patriotas, si es que no se debía todo aquello a la pérdida de propaganda del Eje.

He aquí una noticia anunciando un acuerdo entre ambos grupos: En una reunión efectuada por el embajador soviético, Sr. Maisky, el jefe del gobierno yugoslavo exilado en Londres, Sr. Yovanovich, y el representante de Rusia ante el mismo, Sr. Bogomolov, se llegó prácticamente a un acuerdo para el empleo de planes militares estratégicos comunes por parte de los patriotas comunistas y los guerrilleros del general Mihailovich, grupos ambos que luchan en Yugoslavia contra las fuerzas del Eje.

KO BI BILI VSI ENO...

Nekoč je povedal rimskim razgrajčem voditelj primero o uporih udov svojemu telesu. Roke so odpovedale, noge so se vstavile, oči se zatisnile . . . vsi udje so namreč protestirali, češ da ima želodec preveč pravic oni pa premalo . . . Pa so kmalu vsi udje spoznali, da so s svojim uporom sami sebe kaznovali, ker je bil želodec tisti, od katerega so se vsi ohranjali.

Rimci so razumeli besedo svojega vodnika in spoznali, da se mora vsak svojim sebičnim zahtevam odreči na korist skupnosti.

Isto zgodbo je treba ponoviti danes človeštvu. Osebni individualizem, zlorabljen svoboda, domišljava modrost, kričanje po enakosti je svet do kraja zmedlo. Vsak vidi le svoje pravice, za sosedovo mu ni mar; vsak čuti le na lastni koži krivico, a kadar druge zlorablja, se izgovarja: naj si pomaga sam . . .

Tako se je svet razdril na milijone poedincev, ki se medsebojno zlorabljujejo; na stotine narodov, ki se sovražijo; na različne socialne stanove, ki si slepo nasprotujejo. Vse to je rodilo vojsko in gorje brez meje.

Zato ker je človeštvo razdrlo skupnost radi slabo razumljenih krilatic: Svoboda, enakost, bratstvo . . . To pa zato, ker je človeštvo razdrlo svojo enotnost z odpadkom od nauka božjega o skupnem Očetu vseh narodov in o skupni domovini za vse v srečni večnosti.

Sveti Duh je na Binkošti dal vsem navzočim čudno umevanje tujih jezikov, jih je

strnil vse v eni besedi in misli. Isti Sveti Duh je skozi stoletja ohranjal med narodi duha skupnosti, čeprav so bile tedaj razdalje neprijemno večje . . .

Ko je pa svet od Boga odpadel; Boga izključil iz šole, iz vzgoje, iz javnega življenja; mu je k večjemu dovolil še prostor v cerkvi in v skritem kotičku verne družine, je nujno moralo priti do razdora v človeštvu.

Politiki in modrijani iščejo sedaj leka strašnemu položaju. Pa so kakor bolnik, ki je pripravljen na vse, samo noža se boji in — edino nož ga more rešiti . . .

Človeštvo bi sprejelo karkoli, toda gluho pa je za božjo besedo, ki je v naprej napovedala: "Kako strašno in kako gorje tebi, ki si zapustilo Gospoda svojega Boga". Samo nazaj na božjo pot je treba, pa bo svet spet v redu.

Sveti Duh bo hitro upostavil vesoljno bratstvo, kadar bodo vsi ljudje proseče dvignili k nebu svoje roke in svoja srca, ko bodo odvrgli tiranijo napuha in mesa v katero je satan vklenil človeštvo.

Dotlej pa naj nikar nihče ne kolne Boga "da bi ne smel kaj takega dopustiti". Kdor sam skoči iz ladje v besne valove, je sam kriv če se potopi . . .

Tisti, kateri še imate v sebi lučko vere, spomnite se v teh dneh naročila Jezusovega: "Prosrite Očeta in Vam bom poslal Duha Resnice, ki bo ostal pri vas".

Samo Sveti Duh more spet zediniti v sovrastvu razdvojene narode.

PO ARGENTINI SEM IN TJA

Zaspano je bilo v vlaku, ki je v tisti rani uri odhajal iz Tandila v Olavarrijo. Zaspano je bilo, ker je bila še noč, pa tudi zato, ker je bilo malo potnikov, pa še tisti so le zehaje zinili kako redko besedico. Rahlo je deževalo kar je zaspanost še večalo. Meni je vse tisto prav prišlo. Saj so mi komarji vničili spanje pretekle noči a na vlaku so mi dali mir med tem, ko sem zasmrčal. Zbudil sem se, ko je bil že velik dan in jasno nebo nad nami. Le motno sem se zavedel, da smo potovali skozi postajo, ki nosi ime Vela. Pred Chillarjem pa sem dodelal, kar je od noči ostalo neizvršeno, na kar sem budno opazoval pokrajino, katera pa ni nudila prav nič posebnega. Bili smo spet v žalostni pušči. Tamkaj ni bilo videti nobenega sledu dežja, zato so tožno postajale živali med oleseneim rastlinjem, v kolikor je še kljubovalo 6 mesečni suši.

150 km je razdalje in nekaj več kot tri ure smo se zamudili, predno smo obstali na postaji v Olavarriji, od koder me je čakala še dolgo pot proti Rio Negru z vlakom "El Araucano".

Ker sem imel nekaj ur časa sem stopil v cerkev, kjer sem opravil mašo in bil sprejet kot gost; pa sem tudi dobil dela. Bila je namreč sobota in spovedovanje otrok, tako da sem si s tem "zaslužil" kosilo.

Olavarrija je poleg Azula največji kraj na potu proti Bahiji Blanki. Lepo snažno mesto, s tlakanimi

ulicami, šteje kakih 30.000 ljudi. Ob vzorno urejenem trgu stoluje cerkev, mestna hiša in še nekaj javnih zgradb. Mesto ima tudi samostansko šolo in kapelo, kamor lahko zahajajo tudi drugi ljudje k službi božji. Toda vse to je malo za toliko prebivalstva. Župnija sama ima namreč do 50.000 duš, ker obsega tudi mnoga oddaljena naselja, med katerimi je največja Loma Negra, znana vsem po cementu, nam Slovincem pa tudi po tem, ker tam živi kakih 50 Slovencev. Pred nedavnim so blagslovlili temeljni kamen za cerkev v Lomi Negri. Če bi bilo s cerkvijo tako, kot je s fižolom, ki ga zakoplješ v tla, potem pa vskali in zraste, bi že danes imeli v Lomi Negri cerkev. Toda očitno temeljni kamni nočejo rasti: Loma Negra je še vedno brez svojega svetišča, čeprav ga nujno rabi, kajti kam naj gredo tisti ljudje v cerkev, če je pa do bližnje 10 km daleč, to je Hinojo, kjer je nemška kolonija; do fare je pa 12 km.

Hitro je bil čas obeda in odhoda na vlak. Poslovil sem se za teden dni, kajti čez dober teden sem imel v načrtu, da se vrnem in obiščem rojake v Lomi Negri.

Olavarrija ni poznala nikakega sledu prijaznega dežja, ki je ohladil ozračje v Tandilu. Nemile je žgalo sonce, zato sem si hotel uravnati temperaturo s hladnim pivom, ko sem videl, da mi preostaja še pol ure časa do odhoda vlaka. Stopil sem na vogel, kjer sta dve

deski oznanjali gostilno, toda nikjer ni bilo poštenega piva... Pač! Tamle je naslikan vrček! Zavil sem notri. Okrog male mize je bila zbrana polna družba dobrih bratcev. Pa, kar nenadno se je našlo še za enega mesto in prav tja sem moral sesti jaz, čeprav niso oni mene poznali, jaz pa prav tako ne nje.

Že je bil pred mano vrček in še vse kar bi si želel, tako da sem se na moč začudil tej njihovi jubeznivosti. Ne morem reči, da njihova prijaznost ni bila iskrena. Saj so kar sledili vrčki in ko sem naročil naj mi prineso tudi nekaj hrušk za na pot, so mi takoj ugodili. Računi so bili pa vsi poravnani, ko sem vprašal za dolg. Pa še bi mi točili dalje, če bi moja ura ne ukazala dalje.

“Že vem, da ste dobri ljudje in gostoljubni”, sem se poslovil in zahvalil.

“Pa nismo pri tem pozabili tudi nase”, tako je pripomnil tisti, ki je imel glavno besedo. “Danes me pa žena že ne bo mogla zmerjati, da hodim v slabo družbo, ko ji bom povedal, da sem bil v tovaršiji z duhovnom”...

To sem jaz kar takoj vedel, kajti nemalokrat že sem moral služiti kot “pokrovček” z mojo duhovsko suknjo, da so se drugi bolj lepe na ta račun napravili. In tako je vedno bilo in še danes je, da tudi moje slovenske kristjane mnogo laže dobim skupaj v gostilni kot v cerkvi. Menda se jim zdi, da je to skoraj ravno toliko, kot da so bili pri maši... Nemara je to zato, ker v gostilni lahko tudi oni govore, v cerkvi pa morajo molčati...

I, no! Tako je, da bi s samim gospodom Bogom bili mnogi prav dobri prijatelji pri kupici dobre kapljice... Toda kapljica krepi le telo, duše pa ne doseže, ali ji pa celo narobe napravi...

Prav to sem za slovo povedal tudi omizju in jim naročil, da naj duhovnika radi tudi v cerkvi poiščejo. Sicer pa niso bili izmed tistih, ki cerkve znotraj ne poznajo, kakor sem videl iz njihovega razgovora.

BOJ ZA SPALNI VOZ.

Dolga pot je bila pred menoj. Šele naslednje dopoldne bom na mestu. In kako naj je človek za kako rabo, če ni spanja, zato sem namenil vzeti spalni voz.

Potolažili so me, da to ne bo nič težkega. V Bahiji Blanki se bo uredilo. Od tam šele so spalni vozovi na razpolago.

Komaj sem našel mesto, tako polen je prišel vlak. Preskrbel sem si najnovejše časopise, ki so bili v tistih dneh polni lepih novic. Nemci so namreč divje bežali proti Rostovu. Vlak je bil kot razbeljena krušna peč. Gnal se je skozi ožgano poljano, ki je druge krati okrašena z modrimi lagunami. Pogled nanje kar nekako okrepeča človeka in ga razveseli živahno rajanje galebov, ki krožijo in gomazijo vse na okrog. Lepa jezerca prejšnjih let so se stisnila v kalne luže, po katerih je brodira žival in nad katerimi so jezno kričale vodne ptice.

Nadvse ljubeznjiva je bila drugekrati deželica ob Sierras de la Ventana, kjer se vidi pod železnico prijazen potok med zelenim vrbovjem, valovita pokrajina pa se dviga v visoka brda... To pot je vse to nudilo sliko podobno pogorišču.

Edino dobro na tem potovanju je bilo to, da smo se brzo gnali naprej. Saj je pa tudi treba, kajti pot je dolga; toda dolgočasna ne. Družbe ne manjka, kajti vlaki so zelo napolnjeni. Ukinili so jih namreč zelo veliko radi pomanjkanja kuriva, zato mora človek kar zares imeti skrb, kako si zagotoviti posteljo za nočno vožnjo. Saj sem iz razgovora s sopotniki spoznal, da

jih prav mnogo nadaljuje pot v Rio Negro.

Koso se pojavili na obzorju obrisi velikanskih sladišč, ki kraljujejo nad morjem v pristanišču White, se se je pričelo tisto nestrpno razburjenje, ki znači konec potovanja. Toda še in še smo drdrali, predno smo obstali.

Hitro sem bil na tleh. Morda me kdo čaka? Nikogar nikjer. Ne kaže mi zgubljeni časa! Kar hitro k blagajni! Po dolgem čakanju sem vendarle prišel srečno na vrsto.

Ko sem stopal v podzemski hodnik da stopim v vlak, se mi prismehljata nasproti dva znana obraza: Kdo sta? Tale je Ferletičev Rado! In tale, ki mu je tako podoben? Stanko ni!... Kmalu sem vedel, da je starejši brat Nino, katerega drugekrati nisem našel doma, ker je bil v šolah. Spemila sta me in pomagala poiskati moje mesto. Na! Lepa stvar! Ravno zadnji voz. Pa še veeč: zadnja kabina in zadnja postelja. Torej bom moral ves prah celega vlaka požreti!

Toda ne tako! Res je zadnji voz in zadnja postelja! Kaj pa naj rečejo tisti, kateri so ostali brez postelje in bodo celo noč mehčali svoje kosti in nerodne sedeže... Tako sem se kar lepo zadovoljil s tem. Še bolj sem bil pa vesel, ko sta mi spremljevalca postavila na mizo lep zavoj iz katerega je prihajal še lepši vonj... To bo pa za večerjo!

Še malo smo pomodrovali, pa že je vlak potegnil in smo odbrzeli za soncem, ki se je že nizko nagnilo nad pokrajino, okrašeno z redkimi drevesnimi skupinami ali valovitimi vspetinami.

Kmalu je bila tista živahna dežela za nami. Kakor da se blesti jezerska gladina tam na obzorju, tako je bilo iz dalje; pa se je primikalo vse bolj in bolj tisto, kar je kazalo bližino vode. Bila so bela solitna polja, v katerih ni bilo niti kapljice vlage.

Spet se je pokazala lepša pokrajina. Mrak se je spustil. Na zapadu je še belela svetla črta ugašajočega dne, drugo pa je postala motna sivina, v kateri se je tam v dalji nekaj belilo kot meglica, ki se dviga iz potoka... Kmalu se nam je tista meglica približala. Bila je široka čreda belih ovac, katere so gnali kdo ve kam.

Ugasnil je dan, vlak pa je drvel dalje ob zemljati poti, po kateri nam je pribrazil nasproti kak avto z žarečimi očmi, ki je dvigal oblake prahu. Na srečo je bilo menda tudi tamkaj prejšnji dan nekaj kapelj dežja, tako da je vlak dvigal le malo prahu. Brez tistega dežja bi bilo gorje tisto noč za zavirača, čigar mesto sem imel na “sori” ogromnega vlaka.

SKOZI TRI DEŽELE

je brzel vlak. Do Montes de Oca je Provincija Buenos Aires, dalje je Pampa (do Río Colorado) in naprej Rio Negro. Vse tri dežele z vso lepoto, ki si jo bi mogla domišljija naslikati — Saj v resnici je tako nikake ni. — Vse tiste lepote niso več vredne kot spanje trudnim očem. Tako sem odredil jaz in prav takih misli je bil moj sopotnik in zato sva kar povečerjala in prepustila vse drugo božjemu varstvu in vlakovodji.

Pač sem nekam motno čutil, kdaj smo postajali in včasih menda prav dolgo dremali na postaji, da smo pustili mimo sadne vlake, ki so tedaj obloženi s hruškami hiteli v Buenos Aires; tudi sem se zavedel, kdaj smo zropotali čez Rio Colorado; obrnil sem se na drugo stran in spal dalje. To pot me niso motili komarji... Čudno kaj: tako mala živalca in — tako lepo poje, in vendar bolj moti človeka kot grmeč vlak!

Konečno sem se pa le zares zbudil. Zunaj je že sivel dan. Kje smo? Moj pogled je obstal na brdu, ki je ostalo že za nami. Tamle vidim kapelico... Torej

je za nami Villa Regina. Dolge vrste topolov so se nam nasmejnile kot pozdrav razkošnih sadovnjakov v katerih rasto najlepša argentinska jabolka in hruške.

Od tu naprej vožnja postane bolj počasna. Postaje so goste in ker je rednih vlakov malo, zato se na vsaki postaji vlak dolgo zamudi, predno izloži vse pošiljke. Leno smo čakali na vsaki postaji, kdaj se bomo kam ganili. Moj voz, ki je bil zadnji, je ostal celih 500 m zunaj postaje. General Roca je največji kraj. Zato pa tam tudi ne manjka lačnih. Dve sirotici sta boječe stopicali ob vlaku in proseče upirali oči, ali ju bo kdo videl. Sredi bogato obloženega sadja živi tudi stradavec... Prav do konca vlaka sta prišli ubožici. Hm! Saj res! Meni je ostal dober kos večerje. Kam bom z njim? Sedaj ne bom jedel, ker me čaka maša. Potem bo pa miza gotovo polna! Zavil sem skupaj ostanke in ju poklical. V tek sta se spustili z veseljem prestregli zavitek ter jo srečni pobrisali domov.

Malo po 9 uri smo bili v Cipoleti. Tam se odcepi vlak za Cordero, ki ima postajo v Cinco Saltos, kamor pride točno ob 10 uri. Morda pa bom našel tu kak znan obraz? Morda je tu Melinčeva mama? Stopil sem torej, da vidim.

Tistile mož tamle, kdo je? Znan mi je!

Bil je Stanko Tomišič, ki mi je takoj stopil naproti, ročno vzel moj kovček, mi podal roko in me povabil s seboj. Tamle čaka avto. Pa že me je pozdravila tudi Gorupova žena, ki je prišla tudi z avtom, da bi mogel iti z njimi v Cinco Saltos. Torej kar dva voza sem imel na razpolago. Prav mi je prišlo, da nikoli tega. Kar hitro sva s Stankom odbrzela. Med potjo mi je povedal, da je letos čas slabo zadet. Prav mnogi so letos že v jabolčni trgatvi. To je ena nevšečnost. Druga pa je ta, ker ni nafte. Sinigoj je nima niti 1 liter.

KAPELA JE BILA ŠE ZAPRTA

Stanko je pognal in sva zbrzela, da se je kar kadilo za nama. Pa še kako se je kadilo! Naju je to malo motilo, pač pa je tiste, ki sva jih prehitela. Kot bi trenil sva bila v Cinco Saltosu in pred kapelo, ki je čakala — zaprta... Pričakovali so me namreč šele z vlakom ki pride ob 10 uri.

Siromašna kapelica! Dovolj časa sem imel, da sem si ogledal njeno borno zunanost. Prav gotovo ni tako zanemarjeno nobeno človeško bivališče v kraju, kot je božja hiša. Ni ga človeka, ki bi ob kapeli posadil kako lepotno drevesce, zasejal gredo cvetic... Sredi tolikega razkošja božjega bogastva, razlitega na čakre vse naokrog, kjer je Gospod Bog v izobilju naklonil svoj blagoslov vernim in nevernim, tistim ki molijo in njim, ki kolnejo; sredi vsega tistega stoji žalosten božji hramček... Država pobere lep del dohodkov vsakemu državljanu. Če ne daš zlepa, vzemo zgrda. Gospod Bog pa računa le na plemenito voljo tistih, katerim on vsiplje, s polno roko... Kako radi se pritožijo, kadar jim njihovi načrti kaj odrečejo. In čim bolj radodarno ljudem Bog vsiplje, tem manj se zavedajo od koga pre-

En Cinco Saltos el domingo 7 de Febrero se reunió la Colectividad yugoslava.

jemajo. In tisti, kateri so najbolj oblagodarjeni, najprej Boga pozabijo, čeprav so največ od njega prejeli. Kadar pa gre kaj narobe, tedaj se domislijo Boga. Pa ne zato, da bi ga prosili najprej odpuščanja za svojo dotedanjo nehvaležnost in šele potem za željeno dobroto... Ne! Najprej ga kolnejo: "Kje je kak Bog, ki jih tako tepe? Če bi bil Bog bi tega ne smel dopustiti!"

Nekdo je takole rekel: "Kolikor bolj spoznavam ljudi tem rajši imam mojega — psa"... Vedel je mož, zakaj je tako rekel. Pes pozna in ljubi svojega gospoda, kateri mu daje žreti. Ljudi je pa strašno veliko takih, ki pač zahtevajo od Boga, da jih nasiplje z dobrotami, toda hvaležni mu pa niso zanje; kolikokrat ga še celo kolnejo in njegove postave v nič devajo... Pes pa svojega dobrega gospodarja nikdar ne ugrizne...

Takole sem razmišljal, ko sem ogledoval žalostno puščo okoli zapuščene, očrnele kapelice, ki niti zunaj niti znotraj, niti malo, ne kaže tistih nebes, proti katerim naj bi kazala zemljanom pot... Če bi stala kje v čakrah, tam kje, med našimi rojaki, bi se pač gotovo dobila dobra roka, katera bi z ljubeznijo posadila kako rožo in ji zalila kapljo vode...

Med tem so odprli kapelo in pozvonili k maši. Lahko sem si mislil, koliko ljudi je pričakovati k maši. Zunanost in notranost kapele je to že v naprej razodela. Majhna je kapelica, pa še bi bilo prostora za koga... Zares: "Strma in ozka je pot, ki vodi v nebo in malo jih hodi po njej. Široka in gladka pa je cesta, ki pelje v pogubo in veliko jih drvi po njej"... Zbralo se je petdeset ljudi k prvi maši, ki je bila za vse ljudi. K naslednji maši jih je prišlo kakih 30... Popoldne, na asadu se je zbralo precej več rojakov...

V opravičilo naj povem tudi to, da je služba božja v Cinco Saltosu prav redka stvar in kar nič urejena. Ni nobene stalnosti in tako ljudje redko vedo, kdaj pride duhovnik... Toda vse to ne spremeni očitnega dejstva, da večina ljudi skrbi le za telesni kruh, za duhovnega pa le takole mimogrede ali pa sploh nič... Ravno drugače je naročil Gospod Jezus: "Iščite najprej božje kraljestvo in njegovo pravico; vse drugo vam bo navrženo"...

Pa so se naši dobri ljudje potrudili. Slavica, Štefanija, Milka in Kristina so se pridno zavzele, da pripravijo na sveto mašo. Prihitela je na pomoč tudi Rustijeva in tako so kar junaško dvignile glas. Ni bil to seveda umetniški zbor, pač pa je bila pesem dobrih duš, ki nam je vsem dala veselje.

Tudi popoldne smo se zbrali v kapeli k litanijam, pri katerih so pa pritisnili tudi možki glasovi in je bilo nekaj prav lepega.

Za skupen obed so se zbrali rojaki pri Bitežniku, kjer je najprimernejši prostor. Bil je vsega: slastne pečenke, sočne solate, sladkih pogač in potič, okusne kapljice, ki smo jo pili in Benjamina Cingerleta hvalili, ki nam jo je tako izborno prinesel iz Cipollettija. Prihiteli so tudi Gorupovi in Melinčeva mamica, ki živi v Cinco Saltosu.

"Jej, gospod nunc. Tako sem vesela in srečna, da sem lés prišla", se je vsa radostna nasmejela mamica, ki je po dolgem času spet prišla med naše ljudi. "Saj sem mislila da ne bom nikoli več slišala in videla človeka, s katerim bi se razumela. Tukaj nas je pa toliko skupaj". Od samega veselja ni skoraj nič jedla.

Gotovo bi se znatno več ljudi zbralo, če bi ne bilo te nerodnosti z nafto. "To vam je smola" je povedal Sinigoj Tone: "Takole nafto imamo letos! Kar na konja! pa gremo!"

Kar razživelimo se okrog dišeče pečenke. Kmalu se je oglasila vesela pesem in sledil je na to tudi oficijelni del. Tomaž Kodolja, slovenski starešina v Cinco

Salto, ki se je največ potrudil za pripravo slovesnosti tistega dne, je povzel besedo in povedal marsikaj lepega.

Iz njegovega govorenja sem razvidel lepo delo, ki ga vrši Tomaž in drugi rojaki v Cinco Saltosu. Menda nikjer v Argentini niso naši ljudje v tako tesni zvezi z Angleži kot tamkaj, zato so pa tudi častno rešili svojo dolžnost, da nas Angležem predstavijo kot narodno zavedne ter izobražene ljudi. To so storili v polni meri.

Sprožil je Tomaž tudi vprašanje vseslovansko, jugoslovansko in slovensko in smo bili nazadnje vsi enih misli: da je politična in gospodarska bodočnost Slovencev zagotovljena le z močnim ozadjem matjuške Rusije... Spet pa ne smemo biti taki, da bi vse kar je starega kot nerabno šaro skozi okno vrgli. Brez Boga in brez vere svet ne bo prav stal in bodo ljudje zveri, ki se bodo med seboj klali, če jih ne bo vodila misel, da imamo nad seboj enega Očeta in da si moramo biti vsi ljudje bratje in da smo namenjeni v večno domovino. Na teh temeljih pa bo stala bodočnost Slovencev in Jugoslavije in Slovanov srečno.

NAFTA BO

Ko smo se vrnili popoldne, da pogledamo, če je ostala še kaka kost, smo dobili še vsega obilo... Prav dobre volje bi bil, če bi me ne imelo, kako bom obiskal druge rojake. Konj je prepočasen. In ta nesrečna nafta!... V širok nasmeh se je potegnil Sinigojev obraz, ko mi je sporočil: Bo nafta. Ravno sedaj sem zvedel, da že imam bone v vasi in tudi v avtu imam že 20 litrov nafte, ker sem dobil na posodo en bon...

Ti šmentani boni! Zakaj jih niste prinesel nekaj s seboj? Tukaj imamo vsega: kruha, vina, solate, mesa, sadja... boni pa ne rastejo in nafta tudi ne v Cinco Saltosu.

Še marsikatero smo tedaj obravnali. Tomaž, Bitežnik, Stanko, Saksida, Terčič, Cingerle, Tone in France

Sinigoj, žene, dekleta, veseli drobiž otrok, Melinčeva mamica ter Sinigojeva, ki sta ta dan sklenila prijateljstvo; vse je bilo polno veselja; kar prehitro je bila noč, katero smo zaključili z večerjo pri Sinigoju.

Davnaj že so žvrgoleli ptiči svojo jutranjo molitev, ko sem prisluhnil njihovim melodijam ter z brevirjem v roki stopil po lepi Sinigojevi čakri. Med ptičjim petjem, lahnim pošumevanjem vetra v topolih in ob pogledu na rdečelična jabolka pod katerimi se šibe drevesa, je slika, ki je za noben denar ne najdeš v razkošnem buenoškem mestu... Samo eno je kvarilo polnost te slike. Nesrečna golazen, grdi košar (bicho canasto je na neverjeten način opustošil topole. Kakor štrleča rebra starega koša so ostali topoli, ki jim je požrl skoro vse listje. Ogromna je škoda, ki so jo utrjeli sadjarji radi te nadloge, ki je potem, ko je zmanjkalo topolovega listja, zagrizla tudi v jabolka in hruške.

Po maši sva jo s Sinigojem ubrala na Km 1212, kjer žive sedaj še Baskar, Breščak in Vladimir Sinigoj. Pri Saksidovih sem zvedel novico, da je namenjen Maks, naš priljubljeni pevec, da pride tja. Mi v Buenosu ga bomo močno pogrešili!

Nato sva zavila čez reko in ravno pravi čas sva bila pri Kralju v Coloniji Centenario. Kosilo je bilo na mizi... Sinigoj me je dregnil pod rebra, in mi prišepnil: kosilo bo pri Misleju... jaz pa sem si mislil: jaz bom kar tukaj. Boljše vrabec v roki kot golob na strehi...

Prav je imela žena Kraljeva, zakaj dobro je skuhalo. Prav pa je imel tudi Sinigoj, zakaj, ko sva prihrumela k Misleju je bilo brez izgovora in brez ugovora treba k mizi in... "Boljše dvakrat jesti, kot enkrat tepen biti", sem se spomnil narodnega pregovora in seveda nisem smel odkloniti Ivankine gostoljubnosti, ker imam še vedno v lepem spominu, kako sem prvo Velikonoč praznoval z Mislejevimi, mojimi prvimi argentinskimi prijatelji. (Nadaljevanje)

GLAS IZ ČILE

Linares, 14. IV. 1943.

Predragi iz srcá Prekmurci!

Nej mi je tak lejko začniti to pismo. Telko lepih spominov je v mojem srci, da sem do solz ganjeni.

Prlej sem Vam iz srcá želo pisati in se Vam zahvaliti, pa sem nej mogo. Sem bio spremenjen iz Serene v Linares, to me je pa stalo dosta vožnje se in ta in sem še betežen bio. V Linares sem prišo betežen v soboto; v ponedjek so se začnole šole, in ges sam mogo vse organizirati. Tak mi je pa dozdej nej bilo mogoče pisati, če glij sem želio se Vam zahvaliti.

Naj prle Vsem Prekmurcem moja najsrčnejša hvala za vse kar ste za toga nevrednoga dihovnika napravili. Vi ste preveč in prelepjo vse pripravili in je še krasnejše vse vó prišlo.

Tak ges zdaj ne vem kak bi se Vam zahvalo. Samo to lejko napravim z mojimi molitvami pri sveti meši. Vsikdar Vas bom mio Vse v spomini in priporočo Jezuš in Mariji.

Do süz sem bio ganjeni, ka sam po teliki lejtaj znovič poslušo in prepevao naše lejpe in sladke pesmi. Za to naj ide tüdi hvala g. Krenu in vsem pevcem.

Lejpi je bio praznik v Berissu. Što bo mogo pozabiti tiste krasne vöre .? Nišče... Kak sem tli v Ameriki sem še nej vido ni doživo takšnoga dneva... in mislim da ga ne bom več.

Hvala Vsem in najprlej Marič Lujzeku, šteri se je mnogo žrtvoval in delal. To ges nikdar ne bom pozabo; fejest prijatelja sva ostala; tüdi hvala Sejeku vesel in dober človek, Franceku Mihalič, Janezu Sraka, šterfku Škraban; že od doma dober in lišen prijatelj, Bacu, ali par "Baku", kak je on pravo, da več nej kupice pune mio, in še vsem drugim, šteri imena zdaj mi ne pridejo na pero toda je imam dobro v srcu shranjene njihove hiše in obraze.

Tüdi se zahvalim Vsem ljubim in srčnim družinam v Berissu, štere sam mio srečo in veselje obiskati. Morajo mi od-

püstiti, če kaj nej dobro bilo, to je, če sam se včasí nej pokazo, kak bi moglo biti. Krivda je nej moja bila, sem precej betežen bio, cejli cajt kak sam bio v Argentiniji.

V Avellanedi so se pa res fejest vó skazali. V tom deli so največjo zaslugo in delo meli gospodje Smodiš Anton moj dragi sorodnik, srčni Alojz Corpnjak in njegova gospa, in lübez-nivi šterfan Gomboc, šteri se je že v Berissu dobro vó postavo. Uni so na svoje stroške dali obed, jüžino in vse, kar se je spilo. Vsi moremo njim biti zato srčno hvaležni. Meša je bila krasna in večernice tüdi. še lejpe kejpe za spomin smo dali doj zejti.

Na pergaminu iz Berissa bom dao kejpe iz Avellanede in Berissa in bom tak mio en najlepši spomin, na tiste lejpe, nepozablene dneve, in kar je še največ z vsemi podpisí.

Gospudu Hladiku hvala za vse. Mnogo so čutili, ker niso mogli prisostvovati pri tej lejpi praznikaj. Mogli so iti drugje Slovence pogledat. Z Njimi sem preživel dva lejpija dneva.

Tüdi hvaležni moremo biti župniku Florenciju Chocarro v Berissu in sestram v Avellanedi, gospodu Dravec-u, g. Zmetu in Herr-u, ker so nam vsikdar srčno in z veseljem postregli in pomogli.

Dragi Prekmürci, odpüstito mi če kaj in koga vó pustim v tom pismi, ker vse imena se nemrem spomniti. Kak Vam pravim vsaki den v sveti meši, ges mo se na vse spomnil. Prosim Boga Jezüša in Blaženo Marijo naj Vam dajo telesno zdravje in düšno zdravje, delo in dober zaslüžek. Vi pa ne pozabite k meši iti vsako nedelo in tüdi večkrat spovedi, in doma kaj moliti. Če to vse napravite, bote tüdi že na tej žalostni zemli veseli in zadovolni.

še ednok najvekša hvala za vse in Vsem. Bog daj da bi še najprlej ednok vsi vküper prišli ter se še malo veselili, zdaj se že poznamo. Ostanem Vam do srcá najhvaležen v Jezüši

Froncek Schnurer

La Libertad y el Libertinaje

Presenció el otro día este espectáculo: Un enfermo, consumido por la fiebre, atormentado por los dolores se revolcaba en su lecho ansioso de una postura calmante. Inútil era su esfuerzo; pero con una terquedad rechazaba toda idea de llamar a un médico. Tenía un miedo bárbaro a que le ordenara una intervención quirúrgica . . .

Tal actitud me llamó la atención por su semejanza con la de la atormentada humanidad en el actual momento. ¿Acaso no se parece a este enfermo el mundo en su situación catastrófica? El egoísmo, la soberbia, la sensualidad, el odio, son las enfermedades que lo tienen abrumado con dolores indecibles. Y he aquí a la humanidad atormentada, en busca de todos los remedios, dictando leyes como calmantes, consultando a los falsos sabios . . . que la llevan de mal en peor . . . Sólo declina, con una terquedad criminal, el recurrir a Aquel que dijo: "Venid a Mí todos los que sufrís y estáis agobiados, que yo os aliviaré."

El día de Pentecostés, la venida del Espíritu Santo, del Consolador, del Espíritu de la Verdad, del Unificador nos brinda motivo, para considerar el insigne beneficio que podría ofrecer a la humanidad, en estos momentos tan trágicos, para reconciliarla en la paz.

Entre los males que padece la humanidad uno de los principales, y el más fatal, es el abuso de la libertad.

La libertad es de los principales dones de la Redenciones. No fué la revolución francesa que la descubrió, sino Jesucristo, Quien la proclamó y mereció. Él no sólo nos libró de la esclavitud del demonio y nos dió el modo de disolver los lazos del pecado, sino que cimentó también la libertad universal, pues puso por norma el que no haya ni esclavos ni señores, ni nación privilegiada ni inferior, sino que todos somos hermanos, hijos del común Padre en los Cielos, nacidos para merecer la ciudadanía de los felices moradores del Paraíso.

Por eso recomienda San Pablo: "Estad pues firmes en la libertad en que Cristo nos hizo libres, y no volváis otra vez a ser presos en el yugo de la servidumbre" (Gal 4, 31).

Ahora ¿qué es la libertad? Es poder obrar sin ninguna presión, lo que produce la dicha. Pues eso es lo que Jesucristo nos facilitó, ya que Él nos proporcionó todo lo que significa la libertad verdadera. Puso a nuestra disposición la universalidad de las cosas, de las que todas podemos valernos, pues para el hombre ha creado Dios el universo; el hombre es su dueño indiscutible . . . Nos indicó también el modo de usarlas: cumplir la voluntad de Dios y hacer bien al prójimo.

Sólo dos límites puso a la libertad con la cual nos regaló:

PRIMERO LOS DERECHOS DEL PROJIMO, pues la libertad de uno no debe perjudicar los derechos

El 30 de Mayo nos reuniremos en Lourdes, como los años anteriores

de otro. "Porque vosotros, hermanos, habéis sido llamados a la libertad. Solamente no la uséis como ocasión de la carne, sino servíos por amor los unos a los otros." (Gal 5, 13).

EL SEGUNDO LIMITE LO DETERMINA EL DOMINIO DEL ESPIRITU SOBRE LA CARNE, lo que expresa San Pablo con: "Todas las cosas me son lícitas, pero no todas convienen . . . Mas yo no me meteré bajo de la potestad de nada". (I. Cor. 12). Es la carne que quiere sobreponerse al espíritu. Si el hombre no es debidamente cauto, pronto sucumbe a la esclavitud de sus pasiones y de su carne, perdiendo la libertad de su espíritu.

Somos libres. Pero la libertad no es absoluta. No puede ser, porque necesariamente tiene que ser limitada por los derechos de los demás. No puedo ser libre de apropiarme lo que pertenece a mi prójimo. No debo hacer lo que estorba el orden de la sociedad . . . Eso no necesita ninguna explicación, ya que los tribunales ofrecen enormes pilas de sumarios que documentan excesivamente las trágicas consecuencias del abuso de la libertad. Bien acertada es la advertencia de San Pedro (I. 2, 16) "Como libres pero no como teniendo la libertad por cobertura de malicia". La libertad no pertenece a la bestia. Si no se la enjaula o elimina, sigue matando; no pertenece al ladrón, no al mentiroso, no al asesino, no al perverso, no al demente . . . No tienen derecho a la libertad aquellos que no respetan sus límites; que violan los derechos ajenos; que reniegan de su alma inmortal, y de su destino celestial; que sojuzgan el alma a la carne, deslumbrados por los placeres carnales, por la vanidad humana, por los negocios lucrativos. Gritan "libertad" y practican libertinaje; reclaman fraternidad y chupan la sangre al indefenso; exigen igualdad y desprecian al pobre y humilde . . .

HAY LIBERTAD, PERO TIENE LIMITES

Por negarlos, por considerarse algunos libres de las normas puestas por el Creador hemos llegado a una confusión general. No puede ser de otra manera. Siembra de vientos ha de traer tempestades. Y bien lo vemos ahora, encontrándonos en un horrible ciclón que está azotando a todo el mundo.

Los dirigentes de las naciones, los maestros de la juventud, los dueños del capital, los caudillos de los partidos, los defensores de los derechos de los oprimidos . . . todos hicieron caso omiso del Supremo Legislador, de Dios y Padre de todos los pueblos e individuos. No respetando los derechos del vecino con la verdadera fraternidad e igualdad hicieron de la libertad una horrible parodia y provocaron la guerra más cruel que jamás se haya visto.

¡Sí! Hay libertad. Pero tiene que ser templada con la igualdad y fraternidad verdaderas. El individuo se mantiene en sus justos límites sólo mientras reconoce sobre sí la ley de su Creador, mientras considera en su prójimo a su hermano, mientras se inspira en las esperanzas eternas. La humanidad actual llegó a cometer el crimen de la apostasía completa, colocando la vida social al margen de la ley eterna, la única que puede mantener las naciones y los individuos en la armonía. Hasta se prohibió enseñar a Dios, Su nombre se ha sustituido con: "Destino, Fatalidad, Naturaleza". Hasta se ha negado la existencia de Dios . . . todo eso, para librarse de sus leyes eternas . . . He aquí el castigo bien merecido. De la libertad resultó, el libertinaje; del progreso de la civilización, una horrible matanza; de las orgullosas ciudades, ruinas; de un mundo florido, un funesto cementerio . . .

¡Qué libertad! Ha envenenado a los niños, que ya

13. JUNIJA NA AVELLANEDO! CEL DAN!

Maša ob 10 uri, Man. Estevez 630.

Popoldne istotam ob 16 uri.

Nato sledi čajanka, katero bodo priredile prekmurske gospodinje.

Povabljeni ste vsi rojaki, da se z nami poveselitate našega praznika. Ta dan je za nas proščenje.

"no toleran castigo". Han dado riendas sueltas a los impostores para trastornar la moralidad, provocar las pasiones, sembrar los odios, perseguir a la Verdad y a los buenos, para vivir sin trabajar . . .

He aquí a la humanidad que padece gravemente de la enfermedad del "libertinaje". Pero no quiere someterse al tratamiento conveniente, sino que, como aquel enfermo, se revuelca en sus dolores . . . ¡Es inútil! Sólo aceptando las leyes eternas, volviendo a la humilde filiación del Padre Celestial, restableciendo la fraternidad universal, podrá volver al camino de la paz y de la dicha.

ALGUNOS EJEMPLOS HISTORICOS

Lo que necesita el Mundo hoy es el Espíritu Santo. Dijo Jesús a los apóstoles: "Rogaré al Padre y os mandará el Espíritu de la Verdad a Quien no puede recibir el mundo, porque ni lo ve ni lo conoce" (Juan 14, 15).

El mundo no lo puede recibir, porque no lo conoce . . . Aquí nos explica pues Jesucristo mismo la actual tragedia. Hubo tiempos, en que el mundo conocía al Espíritu Santo, Espíritu de la Verdad y de la Caridad y gozaba de sus dones.

En los primeros tiempos del Cristianismo fueron todos los fieles "un corazón y un alma"; reinaban la fraternidad y la igualdad absoluta, porque todos tenían todo y a todos les unía el lazo del amor sacrificado y desinteresado. Ese Espíritu Santo que, derramado el día de Pentecostés, milagrosamente hizo comprender todos los extranjeros allí reunidos las palabras de San Pedro, mantenía en los fieles la verdadera Caridad, que unificó a todos, nivelando las diferencias sociales y raciales.

La Edad Media, a pesar de las calumnias que le hacen, nos ofrece otro ejemplo de la unión, que obró el Espíritu Santo. La humanidad de entonces no toleró a los impostores, cuidando bien los límites de la libertad verdadera. Toda Europa formaba en aquella época una sola comunidad: la cristiana. Hubo varios estados, hubo intereses que se cruzaban. Pero hubo una autoridad a la cual se sometían todos: la de Dios; fué uno quien solucionó los conflictos: el vicario de Dios sobre la Tierra, el Sumo Pontífice; fué un idioma que, junto con una sola fe, unía a todos los pueblos: el latín.

Santo Tomás de Aquino nació en Calabria, estudió en Francia, fué profesor en Nápoles, París, Colonia y Oxford. San Bernardo nació en Francia, recorrió como gran predicador Italia, Francia, Alemania, Bélgica, Holanda, Polonia, Bohemia, Eslovenia . . . Miles son aquellos grandes varones de la Edad Media, tan universal, porque tan cristiana, que se llamaban ciudadanos universales. Una fe, un idioma, unían a todo el mundo civilizado. Todos conocían y respetaban los justos límites de la libertad. El mundo de entonces conocía al Espíritu Santo, por eso pudo recibir de Él los dones de la unión.

QUE CRIMEN MAS GRANDE

cometió el hombre al despedazar aquella unidad cristiana.

SEDEM LET JE MINILO . . . .

Pač so našim rojakom Prekmurcem neštetokrat hitele njihove misli tja na Muro in tja čez v dolinice in gričke svojih davnih spominov. Pač so si v medsebojni družbi obnavljali ljubezen do domovine in do dragih doma. Toda tujina je večala vsak dan razdalje.

Marsikdaj so se spomnili Prekmurci: zakaj pa ne bi tudi mi napravili nekaj domovine tukaj! Zakaj se ne bi zbrali v cerkvi pri molitvi, v družbi v veselju . . .

Sedem let je tega, ko je ta misel dozorela v sklep in ko je prišel g. Janez med nje s predlogom, da bi se tudi na Avellanedi začela slovenska služba božja, je bila misel takoj sprejeta in tudi izvršena. Trije možje: Žlebič, Ivanič in Utroša so takoj šli na delo. Zbrali so denar za harmonij, priglasili so se pevci, potrudil se je g. Ciril Jekše.

13. junija pred 7 leti smo se prvič zbrali in od tedaj je skupnost med Prekmurci nad vse lepo zrastle. Praznovali smo na Avellanedi že nebroy prelepih slovesnosti. Ustanovili smo društvo "Slovenska Krajina". Nabavili smo si krasno zastavo. Pevski zbor je narastel in ga sedaj spretno vodi g. Ciril Kren.

Vsako drugo in četrto nedeljo v mesecu se zberemo v lepi kapeli na Man. Estevez k sveti maši, vsako tretjo nedeljo popoldne pa k molitvam.

Ta mesec praznujemo tako že sedmo obletnico in zato pozivamo vse naše prijatelje, da številno prihitite med nas.

Imeli bomo tudi izreden dogodek blagoslova svetega križa, katerega bomo za naprej imeli za procesijo in pa za kapelo, ki niti za križev pot nima križa.

V nedeljo 13. junija bomo z vso slovesnostjo slavili ta dogodek, dopoldne s sv. mašo, popoldne pa s čajanko.

Kapela stoji 7 kvader od P. Barracas proti Dock Sudu.

¡Cuánto no se hizo ya infructuosamente desde entonces, para volver a coordinar las naciones en un entendimiento cordial! Todos los proyectos de imponer un idioma universal fracasan. ¡Todos los ensayos de establecer la armonía entre las clases sociales enemistadas resultan estériles!

En aquella época, cuando se necesitaban dos meses, para viajar de España a los países eslovenos, hubo más lazos entre los dos pueblos tan lejanos que hoy día, cuando sólo se necesitan unas horas en avión. La civilización logró acortar las distancias locales, pero deshizo los lazos que antiguamente unían los corazones en la fé común y en la civilización cristiana.

El hombre se dejó llevar con la ilusión de una libertad renegadora de Dios. Quería determinar solo su destino, escribir las leyes a su antojo, restringir sus deberes y ampliar sus derechos a voluntad, sin tener en cuenta por nada la eterna Verdad, Belleza y Justicia.

Ahora en los tiempos de la angustia aplastante, en la época de la cosecha de aquella siembra blasfema, aspira la humanidad agonizante al remedio, pero todavía sigue rechazando la mano de Aquel que invitó: Venid a Mí todos los que sufrís y estáis agobiados y yo os aliviaré. Por eso continúan las torturas, y continuarán hasta que el hombre llegue a rectificar su orientación; hasta que acepté con el suave yugo del Padre Celestial el beneficio de la fraternidad universal.

Entonces sí, no tardará el Espíritu Santo en intervenir, para reconstruir la unidad del mundo, para reconciliar los pueblos en la paz universal, para coordinar las clases sociales en la igualdad.

Zadružništvo na Goriškem

IZMENJAVA NAŠIH KRONSKIH NALOŽB.

Ena naših prvih skrbi je bilo tedaj, doseči izmenjavo naših kronskih naložb. Vlagatelji naših denarnih zadrug so obnavljali svoje domove in zato nujno potrebovali denarja, svojih prihrankov. Zadruge so ga zahtevale od Zveze, saj so ga bile pri njej naložile. Ali odkod, če so skoro vsi naši viri bili neizmenjani? Vsi italijanski zavodi so bili polni denarja, njim je bila vlada takoj v vsem ugodila. Taka je bila italijanska politika proti nam že od vsega začetka, tedaj že davno predno se je rodil fašizem!

Zveza je bila storila vse potrebne korake, kakor drugi zavodi. Prijavila je svoje kronske naložbe v zakonitem roku do 9. aprila 1919. Ko na to ni dobila niti odgovora, se je obrnila s posebno vlogo do tržaškega guvernerja. Brez uspeha. Ko je prišel 12. julija 1921 minister Raineri v Gorico, so mu njeni zastopniki izročili posebno spomenico. Prejeli smo lepe obljube in pri tem je ostalo.

Mislím, da so fašisti v tem stoletju zadnji, ki so se lotili poskusa, da bi iztrebili primorske Slovence. Ali prvi niso bili. Oni so ob svojem prihodu na oblast prevzeli vse razne nam škodljive tendence, posebno od italijanskih nacionalistov "demokratov", ki jih označujejo imena Salandra, Orlando in sedaj mnogo imenovani "nedolžni" gospod grof Sforza. Razlika med enim in drugim je bila samo v metodah: nacionalisti so bili potuhnjeni ciniki, fašisti pa so brutalni barbari. Fašizem bo po zmagi zaveznikov izginil, nevarni nam pa ostanejo razni italijanski "veledemokrati" radi svojih odličnih zvez.

ŠKUŠNJA NAS JE IZBISTRILA

Nihče izmed voditeljev goriških, tržaških ali istrskih Slovencev ni imel zvez z italijanskimi vplivnimi krogi. Zato smo ostali v prvem času svojega bivanja pod Italijo precej osamljeni in dezorientirani. Edino slovenski socialisti in komunisti so takoj našli prijatelje in somišljenike med italijanskimi sodrugí. Ali kmalu smo spoznali potrebo, da iščemo zaslonbe med Italijani samimi. Tako smo našli prijateljev, in sicer zelo vplivnih, med voditelji socialistov in popularcev (italijanske ljudske stranke). Men je bilo naročeno iz istega namena, da sem se udeležil raznih zadružnih kongresov. Tako prvega vseitalijanskega kongresa kršćanskega zadružništva v Trevisu od 2. do 4. aprila 1921, kjer sem se seznanil z voditeljem ital. ljudske stranke prof. Luigi Sturzom in drjem Maurijem, kasnejšim ministrom kmetijstva, ki sta mi ostala ves čas, dokler sta imela odločilne besede v Italiji, v veliko oporo za naše organizacije. Udeležil sem se kasneje še podobnih kongresov v Milanu, kjer sem spoznal sedanjega ministra zaklada Giacomo Acerba; in v Rimu, že po prihodu fašistov na oblast, kjer sem obnovil znanje z drjem Maurijem, don Sturzom in drugimi osebami istega kroga. Tudi s socialisti smo vzdrževali dobre zveze po naših prvih poslancih in ko je znani profesor Salvemini obiskal Gorico, se je želel seznaniti z menoj in smo preživeli z njim v tovariškem krogu prav prijetne ure.

Take zveze so mi omogočile, da sem pred božič 1921 dosegel avdijenco pri takratnem zakladnem ministru v spremstvu prijatelja, ki mu grenajveč zaslug za vse dosežene uspehe. Dne 7. januarja 1922 me je goriški generalni civilni vicekomisar komendantor Maggioli pismeno prosil za razgovor, pri katerem mi je sporočil, da je zakladnemu ministru predložena prošnja ugodno rešena. 8. januarja sem bil poklican v Trst k višjemu zakladnemu nadzorniku, ki mi je dal vsa potrebna pooblastila. Isti dan popoldne sem se že odpeljal v Ljubljano po bankovce. Tu sem naletel zopet na nepričakovane ovire. Takratni ravnatelj ljubljanske Zadružne zveze mi je hudomušno rekel: Vi nas še ne poznate. Ali mislite, da izpustimo tako hitro svoje ljube prijatelje, ki nas pridejo obiskat?" Ali pod geslom "vrtaj in ne odnehaj!" s pomočjo dobrih prijatelj-

skih nasvetov in slednjic s podpisom kraljevskega namestnika Ivana Hribarja, ki se je nad vse ljubeznivo zame zavzel, sem vse težkoče srečno premagal. Dne 10. januarja zvečer sem z bankovci v vrednosti skoro 2 milijonov kron v ročnem kovčku zapustil Ljubljano in drugo jutro sem jih ne prav prijetno presenečenemu ravnatelju italijanske banke v Trstu predložil v izmenjavo.

IZRABIMO MEDNARODNI POLOŽAJ

S tem denarjem smo si precej popravili kosti in smo pahnili Zvezo lep kos poti naprej. Seve dolgo to ni trajalo. A našli smo, izučeni po ovirah in skušnjah, tudi pot, kako doseči izmenjavo ostalega denarja.

Proti koncu leta 1923. sem prejel zaupno sporočilo iz Beograda, da so se začela trgovska pogajanja med Jugoslavijo in Italijo. To je bil za nas Primorce alarmni znak, da moramo vpreči vse sile. Tako se je zgodilo, da se je nekega dne vsa beograjska zbornica kot en moč vrgla na zunanjšega ministra dra. Ninčiča in odločno protestirala proti nadaljevanju pogajanj z Italijo. Izgovor, da so zadeve primorskih rojakov notranje vprašanje Italije, je državne poslance brez razlike strank še bolj razburil. Mussoliniju je bilo radi notranjega prestiža mnogo na tem, da uredi razmerje do Jugoslavije čimbolj "prijateljsko". Vse to mu je bilo naravno zelo neprijetno in je vprašal, koliko znašajo zahteve Primorcev. Ko mu je njegov beograjski poslanik sporočil vsoto, šlo je menda za okroglo 12 milijonov lir, je bajé brzojavil, da taka "malenkost" ne sme ovirati podpisa pogodbe.

Že 29. januarja 1924. leta je tržaški "Piccolo" prinesel sledečo, za nas zelo veselo vest: "Il cambio delle corone delle cooperative slovene della Venezia Giulia". Tu sledi besedilo dodatne izjave predsednika ministrskega sveta Mussolinija vladi S.H.S. tičočé se izmenjave kron slovenskih zadrug Julijske pokrajine: "Kraljevska Vlada italijanska se obvezuje, da bo na najhitrejši način uredila izmenjavo kron zadrug v Julijski pokrajini. — V Rimu, 27. januarja 1924. Benito Mussolini."

Kmalu nato sva se v resnici zopet videla z mojim znancom od prve izmenjave, zastopnikom italijanskega zakladnega ministrstva v Trstu, ki je skupno z menoj in z ravnateljem tržaške Zadružne zveze ugotovil opravičenost predloženih postavk in nato dovolil predložitev za izmenjavo potrebnih bankovcev.

Kje pa naj bi takrat dobili te kronske bankovce, ki so bili že davno odtegnjeni prometu? Ni bilo prav lahko to vprašanje in mogoče so zviti Italijani računali na to, da jih ne bomo mogli dobiti. Ali odločeni smo bili, poskusiti vsa sredstva, da premagamo še to zadnjo oviro.

Z ravnateljem tržaške Zveze sva šla na pot, oborožena s potrebnimi pooblastili. Ko sva v Ljubljani iskala svetovalcev, sem zvedel, da se takratni poslanec, bivši kmetijski minister dr. Fran Kulovec odpravlja v Beograd. Njemu zadeva ni bila tuja in je rad pristal na najino prošnjo, da pojdeva z njim. Moj tovariš je v Zagrebu mimogredé pri raznih denarnih zavodih iskal informacij gledé eventualnega nakupa kronskih bankovcev, če bi se naši beograjski načrti izjalovili. Takoj po prihodu v Beograd smo imeli sestanek z dr. Korošcem, ki je kot predsednik svojega kluba in slovenske ljudske stranke naprosil dr. Kulovca, naj se nam postavi na razpolago. To nama je bilo zelo koristno, kar je prvi obisk pri dr. Ribaru pokazal. Po dr. Kulovcu njemu predstavljena, sva v njem, bivšem tržaškem odvetniku in politiku, takrat najuplivnejšem funkcionarju zunanjšega ministrstva našla največje razumevanje za naše želje. Osebo je naju spremil h generalnemu direktorju finančnega ministrstva Jakovljeviću, da bi iz shramb tega ministrstva dosegla potrebne bankovce. Potrebna je bila pismena vloga. Toliko časa pa, da bi počakala rešitev, nisva mogla izostati z doma. Zato sva dala primorskemu rojaku, odvetniku dr. Francu Ježu potrebna pojasnila in pooblastila, da uredi vse potrebno,

Dve leti sta že minili! Morda je zrastle trava na zapuščenem grobu ljube matere? Morda še giblje roka kake hčere, ki oskrbuje grob in ga zaliva z grenkimi solzami? Nič ne vem.

To pa vem, da ste bili, draga mati, rešeni neskončnih bridkosti, ker je bila pač Vaša mera že polna.

Kakor tudi mi je bridko ob misli, da Vas nikdar več ne bom dobil pred moje zemске oči, mi je v veliko tolažbo to, da ste bili rešeni še hujšega gorja.

Naj se zahvalim rojakom ob tej priliki za številne izraze sočustva in za tople molitve, katere naj veljajo vsem našim materam, ki tolažbe v vicah potrebujejo. Sin Janez.

El 13 de mayo se cumplieron 2 años, desde que se paró el corazón de esta noble madre cristiana, que ejemplarmente educó a 14 hijos.

Su vida fué un sacrificio continuo, una oración ininterumpida, una labor sin descanso. Toda vivía para los demás. Todo lo vivía para servir a Dios.

Agradezco cordialmente a todos los que han concurrido al funeral del aniversario como también a los que han apoyado piadosamente mi oración por el descanso de su alma.

Con todo mi corazón agradezco también a Dios, tan infinitamente bueno, el haberla sacado de esta vida en aquella fecha, con gran pena de sus hijos, es verdad, pero con el gran consuelo, de saber que le han sido ahorradas interminables penas que hacen sangrar los corazones de millones de madres, al llorar la horrible suerte de sus hijos, sin poder remediar.

En nombre de sus hijos agradece Padre Juan,

posebno da zadeve ne pusti zaspati, da prevzame rešitev in nas po dogovorjeni šifri brzojavno obvesti.

Iz Beograda sem se peljal naravnost v Milan, kamor sem bil poslan, da prisostvujem kongresu italijanskega kmetijskega zadržništva, ki mu je predsedoval že gori omenjeni Giacomo Acerbo. Čeprav potovanje v zelo slabo kurjenem brzovlaku ni bilo prijetno, pritisnil je bil takrat v severni Italiji prav občutljiv mraz, je bilo moje razpoloženje v pričakovanju takih uspehov prav rožnato. Mislil sem, da me ne bo na kongresu nihče poznal. Ali varal sem se. Ne majhno je bilo moje presenečenje, ko me je predsednik počastil s posebnim pozdravom in naprosil, naj v daljšem referatu zborovalcem razložim organizatorični sistem našega združništva. Zamej to ni bilo prav lahko, laščina mi je sicer tekla gladko, ali vendar ne kakor Italijanom, pa še manj brez priprave. Radi pričakovanja sporočila iz Beograda se nisem ustavil v Milanu več kakor potrebno, menda 2 dni.

In res, kmalu po vrnitvi v Gorico sem prejel veselo obvestilo in čez nekaj dni kasneje sem od posebnega odposlanca prevzel naši Zvezi namenjene bankovce. Bilo jih je za vsaki slučaj še za pol milijona kron več, kakor smo jih takoj potrebovali. Tudi ta preostanek nam je prišel prav, ko smo kasneje dosegli še nekaj dodatnih izmenjav. Tako za Gospodarsko društvo v Idriji K. 200.000.—

V času ko sem bil nastopil službo pri Zvezi, smo zvedeli, da obstajajo razne zadruge izven našega delokroga na ozemlju bivše Kranjske, ki ga je po vojni Italija anektirala. Ali natančnejših podatkov o njih nismo imeli. Obrnili smo se zato do prekomejskih zvez po informacije. Obenem smo te osrednje organizacije prosili, naj nam sporoče, ali imajo te zadruge pri njih še kakšne vloge, za katere bi morda mogli doseči izmenjavo v lire. V pozitivnem slučaju naj nam pošljejo takoj potrebne računске izpiske. Zveze so nam takoj

ustregle in tako smo prišli do potrebnih podatkov.

Ali na čudovito nezaupnost in nevednost smo naleteli pri načelstvih nekaterih prizadetih zadrug. Niso in niso se dali prepričati, da jim hočemo dobro, da jim rešimo zadruge propasti. Končno so se pa le dali pregovoriti, da so nam dali potrebne računске izvlečke in pooblastila. Še tik pred dovoljeno izmenjavo smo morali z osebnimi obiski pri nekaterih zadrugah naravnost vsiliti našo pomoč.

(Nadaljevanje)

DAVID DOKTORIČ

Junín de los Andes, 18. aprila 1943.

Častiti gospod Janez Hladnik!

Želim Vam vesele Vel. Praznike. Vseh milosti, ki jih želite, naj Vam podeli vstali Zveličar.

Hvala za pismo in slike. Sporočam, da sem bil zadnje dni marca v Neuquenu. Sem obiskal mamó Meline, ki je ravno dobila Vaše pismo s slikami. Solze so ji tekale samega veselja. Mi je rekla, da naj Vam pišem in rečem, da ne pozabite njej pisat. Bil sem pri šinigoju nekaj ur. Maja meseca se poroči hčerka.

Od 15. maja naprej grem zopet v Neuquen iskat auto, sem ga zadnjič peljal, da mi ga popravijo. Je bil že v zadnjih zdihih. Bom videl, če bo mogoče, da bom šel v Col. Centenario. Saj veste kako je, da mi redovniki smo v takih stvareh odvisni od drugih. Kaj se hoče! V teh 2 mesecih ko sem tu v Cordillerah se počutim dobro. Sem šel že tudi med Indijance, sem že krstil nad 200.

Želim Vam obilo žetve v vel. času, in naj Bog blagoslovi Vaše delo.

Ludovik Pernišek.

27. JUNIJA SE BO VRŠIL SPOMIN VIDOVEGA DNE, (28. JUNIJ JE JUGOSLOV. DRŽAVNI PRAZNIK). SVETA MAŠA BO OB 11 URI V SPODNJI CERKVI S V. ROZE, P A S C O 4 0 9.

Poučni spomini . . .

Poznam fanta iz mladosti. L. 1916. je bil v Leobnu pri planincih. Z maršbataljonom je odrinil na Rusko. Dobil je pred odhodom na fronto dopust za en mesec in ga srečno preživel doma. Ko mu je dopust iztekel, je še poslednji dan zjutraj sam pokosil mal travnik, ker je hotel svojemu domu dati vse, kar je mogel, popoldan je moral oditi. Grenkost slovesa je povečal še orožnik, ki je prav tisti hip vstopil z brzojavko, ki je fanta nemudoma pozvala. Okrog 3 ure popoldne je fant odšel. Mati in oče sta prav dobro vedela kaj sina čaka; saj so se stokrat o tem pogovarjali. Mati ga je še spremila od vasi kos poti. Pač ji je bilo bridko pri srcu ob misli, kaj sina čaka: bo ranjen, ujet ali ubit. . . ga ne bo nikdar več videla.

Njena poslednja beseda, ko mu je roko podala, je bila: "Sinko moj, ako med tem mene izgubiš, in če se nikdar več ne vidimo, glej s kom se poročiš!" Tista mati je imela 4 sinove pri vojaki; ko se je z njimi posvajala, nikoli ni potočila solze. . . plakala je šele potem, ko odhajajočega ni več videla. V mislih pa je spremljala svoje štiri otroke ki so bili v vojni. To je bila ena tistih velikih mater, katere ljubezen do otroka je iskrena in močna. Tako silna je tista prava ljubezen, da otroka tudi neizprosno kaznuje, kadar je to potrebno; ne kakor tiste mehke mamice, katere v svoji slepi materinski zaljubljenosti otroku vse prizanese in jih ima zato razvajene, trmaste, lene, neubogljive. Otrok, katerega mati ne zna vzeti trdo v roke, kadar to zasluži, bo slabo vzgojen in bo materi z žaljivkami vračal njeno dobrikanje. Mati pa, ki je z močno roko in neizprosno voljo ukorila otroke, ko so to zaslužili, žanje pozneje njihovo toplo hvaležnost.

Fant je prišel v Leoben in z 16. marš bataljonom odšel naprej. Tovariši so mu bili fantje iz Štajerske, nekaj Kranjcev in tudi Primorcev iz Istre. Vozili so se 4 dni do Kolomeje v Galiciji. Pol ure po prihodu so že pričele padati ruske granate. 16. bataljon so opremili za boj. Vsak vojak je moral vzeti s seboj 300 nabojev, 2 granati, 6 konzerv, 2 kruha in drugo prtljago. Toda fantov niso vodili naprej ampak nazaj! Kmalu so zvedeli, kaj se godi na bojišču. 5. polk, to je istrijski domobranci so postavili puške v piramide in napisali listke: Kadar nam boste dali jesti, takrat pridemo nazaj. . . Rusi so tako dobili vrzel in so pričeli napredovati.

16. bataljon je z vso opremo krenil nazaj. Hodili so pol dne; nato so se ustavili za 4 dni. Očitno znamenje položaja so dali Judje, ki so tedaj pričeli na vse pretege bežati, ker so se bali Kozakov kot vrag križa. Naslednji dan je dobil povelje 16. marš bataljon. Po strašnem blatu so šli proti Stanislavovu, ščko so vojakom odvzeli granate in polovico nabojev. V 24 urah so morali prehoditi 44 kilometrov. Toda fantje so imeli prav malo volje za umik. Raje bi počakali Ruse, a to ni bilo mogoče. Čez 10 dni se je pričela vojska proti Italiji in je 16. bataljon hitel proti jugu in se ustavil v Dolnjem Logatcu, kjer so fante hranili z gorkim kropom v katerem je

Nekaj avežanedskih obrazov. — 13. junija bo 7 let, odkar se zbirajo tam rojaki v kapeli na Manuel Estevez 630. — 13. junija bodo to slovesnost slavili dopoldne s slovesno sv. mašo, popoldne pa s čajanko.

kak krompir plaval kot čolniček po morju. Bataljon je bil postavljen v dvored. Komandant je bil majhen človeček in zagrizen Avstrijec iz Štajerske. Prvo je tolmač povedal, da naj vsak pove, kaj je, če je Kranjec, Štajerc ali Primorec. To je pomenilo, da bodo Istrijski vandrili nazaj na Rusko. Razdelil je nato komandant vse fante po deželah, od koder so bili. Oni fant, ki je bil iz Istre, je v resnici še isti dan odšel z ostalimi Primorci na rusko bojišče. Kranjci pa so morali takoj v prvo linijo in skoraj vsi padli v dveh dneh.

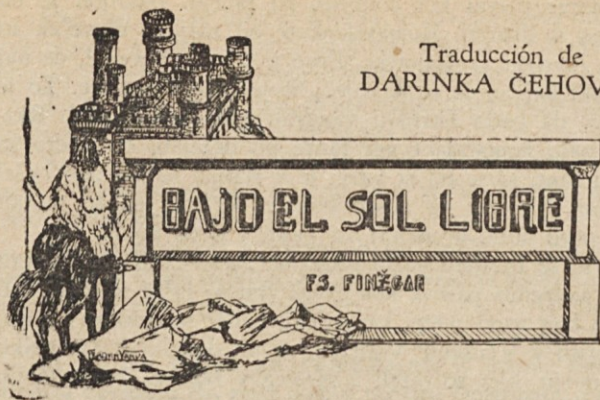
Ko so se Istrijski vozili nazaj na rusko bojišče so morali vse bolj zadržati pasove kot prvič. Bili so lačni in vsak dan je v njih bolj zorel sklep, kaj storiti, kadar se snidejo z Rusi. Ko so prišli v Vladimir Volinski, so jih dodelili k 87. polku v Vladimirju, kjer so ostali 2 meseca v rezervi. Nato so jih poslali v Kovno, kjer so morali v strelske jarke. Pričela je zima, dež, mraz in na pol metra snega. Grozno so trpeli, zlasti pa mi Slovani. Nemci so na bojišču imeli hrano, kot so jo imeli avstrijski v mirnem času. Na šturm so morali pa najnaprej Kranjci in Bosanci. Primorci smo bili že nekoliko bolj zavedni, zato pa vedno malo na sumu. Naš znanec, Istrijski o katerem pišem, je na skrivaj koval načrte skupno z dobrim prijateljem. 16. decembra 1916. ob 1.30 h sta srečno prišla čez bojno črto in se znašla med Rusi. Bili so ti ruski fantje korenjaki, vsi mladi okrog 25 let. Tedaj je bilo obilo kruha, čaja in kaše in vsega dovolj. Vsi so si vse prav bratovsko delili med seboj. Orožje so imeli pa prav žalostno. Taki korenjaki, pa vsak z drugačno puško, pa še tistih je manjkalo. Ko se je zdanilo, ju je odpeljal vojak k stotniku in potem sta hodila 2 dni. Prišla sta v Luck in nato z drugimi vjetniki v taborišče, v Bardečev. Našega znanca so nato poslali na grofijo delati, njegov sotrpin pa je ostal v taborišču. Nikdar več se nistav idela in se tudi ne bosta, ker je že umrl, star komaj 20 let. Naš znanec je ostal na grofiji 10 mesecev in ga je tam našla revolucija in ji je sledil razsul na ruski fronti.

Za fanta se je pričela nova skrb. Kaj če spet pride nazaj v avstrijske mreže. Avstrijski in Nemci so počasi osvajali deželo za deželo, fant pa je iskal svojo pot vedno naprej. Iz Kijevske gubernije je šel v Poltavsko, ko se je predstavljal za poljskega begunca in z drugim imenom. Star je bil tedaj 21 let. Nedaleč od Poltave se je ustavil in pričel izvrševati obrt, katero je znal. Delal je kake 3 mesece, toda imel je preveč težav z Židi, ki so v Ukrajini imeli vse v svojih rokah. Pričela se je mrzla zima. Ni bilo petroleja ne potrebnega materijala, ki so ga Židje poskrili, zato je moral poiskati drugo delo. Obrnil se je do prijatelja Poljaka, tudi vonega vjetnika, ki je bil v tistem selu že 2 leti. Čez dva dni je bilo vse gotovo. Prišel je nek gospod, lastnik kmetije in lesni trgovec in fanta z njegovimi capami vred odpeljal in vzel za "kočijaža".

Sedla sta na sani in v pol ure sta že bila doma, pravim "doma", ker je bil tisti mož fantu kakor pravi oče.

Fant se je izdajal vedno za Poljaka in begunca, čeprav ni dobro govoril poljskega jezika. Pa si je znal kar dobro pomagati in se izborno počutil v novem domu, kjer je našel kmalu tudi dobre prijatelje med vaškimi fanti, ki so ga vabili povsod; 4 krat je bil izvoljen tudi za "bojarja", po istrsko "ojčin". Dnevi so hitro tekli in kadar se je na svojo mater spomnil, se mu je stisnilo srce.

Oktober 1918 je zbolel na španski, v kateri so skrbeli zanj kot za lastnega sina. Ko je ozdravel, se ni mogel več upirati klicu domovine, zato se je povrnil dne 10. dec. 1918 proti Ljubljani, kamor je prišel 2. jan. 1919. V Istro pa ni kazalo iti, ker bi ga morda Italijani internirali. Zato je ostal v Ljubljani in poiskal delo. Vzel je jugoslovansko državljanstvo, odslužil vojaštvo pri dravski diviziji s katero je odrinil na Koroško. Bil je v Velikovcu 25 dni, dovolj za grd prehlad, od katerega je popolnoma oglušel na desno uho. Poslan je bil nato v Ljubljano, kjer so mu pač ozdravili prehlad ne pa posluh.

DECIMOQUINTO CAPITULO (Continuación)

Radován observaba cómo se contraían los músculos en el rostro de Iztok. Eso tenía al viejito preocupado y temeroso. Comenzó a hablar suavemente, implorando:

“Iztok, hijito mío, tú sabes que te amo como puede amarte únicamente tu padre Svarun. Por eso, escucha el pedido de este canoso viejo que te desea tanto bien. Ya probaste la vida de las armas, mueves la espada como un relámpago; te observé desde detrás de las palmeras, escribes como un maestro, volvamos entonces al otro lado del Danubio. Es una desgracia estar sin tí para la tribu eslovena, y para tí estar lejos del hogar. ¡Volvámonos, hijito!”

“¡No puedo, no debo, padrecito!” — Contestó enojado Iztok. “¡No puedo, no debo!”

Radován calló y suspiró. La fuente murmuraba, sus cristales brillaban en la noche, ambos miraron las refulgentes luces pero ninguno pudo pronunciar palabra.

“No puedo, padrecito, ahora aún no, ahora sé que Azbad me trata injustamente. Debo esperar para demostrarle claramente cuánto puede un esloveno. No dirá Azbad en la corte: Iztok es un bárbaro, un guerrero inhábil, no sirve, es un salvaje. ¡Eso no, es una vergüenza que no soportaré!”

“Delante de miles de personas demostraste en el hipódromo qué eres y de qué sangre. ¿Ante quién protestarás? Le creerán a Azbad, no a tí; ¡y te perderás!”

“Me cuidan Perun y la Providencia. Nueve de los hijos de Svarun cayeron en su lucha contra Bizancio. Los dioses se vengan.”

“¡Que tus palabras se cumplan!”

“No debo volver, eso dije. ¡No debo volver porque mis objetivos están aún lejos! ¿De qué me sirve el saber pelear un poco? Tengo que descubrir las estrategias, los planes, tengo que conseguir las armas para llevarlas conmigo a casa. ¡Mira! Ahora gano escudos de oro, se los entrego a Epafrodit, él comercia con ellos y el oro se multiplica.”

“Y aún por una tercera causa no debes volver a casa, porque eres hombre y no tienes prudencia. Ya estás herido, por lo tanto vuelves y te acercas allá, hacia Irene, de donde vienen las flechas. ¡Si tú tuvieras el corazón de un músico! Hijito, también Radován amó, muchas jóvenes hermosas miraban tras él. Pero el cantor golpea las cuerdas, inspira su canción en unos ojos bellos y se aleja; olvida y vive libre. Sólo sus cuerdas saben del silencioso amor en el bullanguero Bizancio, en el mar Báltico y en las regiones lejanas, porque sólo ellas transforman un nuevo amor en nueva vida. Iztok, tú no eres cantor, por eso no comprenderás nunca mis palabras.”

El viejito se entristeció, dobló la espalda y escondió la cabeza.

“¡Padrecito, tú sientes nostalgias por el hogar! Cruza el Danubio, saluda a mi padre y dile la razón por la que su hijo no vuelve a casa. Svarun se sentirá orgulloso de mí, la

esperanza endulzará sus días.”

“¿Sentir nostalgias por el hogar? ¡Oh, no! ¿Cuál es el hogar de un músico? Todas partes y ninguna. Por eso no siento nostalgias por el hogar. Pero mi oído suspira por volver a oír el balido de las ovejas, mis ojos quisieran pasear por los verdes bosques. Estoy harto de Bizancio, hijito mío, hasta la garganta. Por eso me iré. ¡Y mañana mismo!”

Radován se enderezó. Toda la tristeza desapareció de sus mejillas y en voz alta entonó la canción del viajero.

“¡Por todos los diablos! Casi me entumecía, ¡desgraciado! ¡Esta noche nos despedimos, Iztok! Tus objetivos están muy lejos; los alcanzarás si no los mata la mujer. Si quieres jugar con ella, que ella sea el juguete, no tú. Radován no te olvidará. Volverá dentro de un año, trayendo noticias de tu patria. Ahora siento que casi me adormecí en Bizancio, desde que me alimenta Epafrodit. Tampoco lo olvidaré a él y a su vino. Ven, nos espera un cacharro lleno. ¡Bebemos por la despedida!”

Se encaminaron a la casa por el sendero.

“Cuando engordé con la grasa de Bizancio, se acortó mi orgullo. De noche, cuando pensaba en Tuñús, lo temía mucho, zorro astuto. Pero ahora no le temo nada. Si lo encuentro, lo golpearé para que recuerde su encuentro con Radován. ¡Perro!”

“¡No le temas! En tu talón hay más sabiduría que en la cabeza de los hunos. Cuando llegues al campamento averigua si en verdad sembró la discordia entre los eslovenos. Vé de tribu en tribu, averigua y pregunta, apacigua, cuéntales la falsedad de Tuñús, siervo bizantino, delator pagado. Si se levantara la guerra, ¡vuelve a decírmelo! ¡Entonces volverá el hijo de Svarun entre sus hermanos!”

“Ya te dije que dentro de un año volverá Radován, haya guerra o haya paz. Faltará a su palabra sólo si sus viejas piernas se nieguen a andar en medio del campo y lo abraze la vieja Morana”.

“¡Morana te perdone!”

Llegaron a la habitación; allí ardía una luz en un recipiente de planta que pendía del techo. Radován levantó un alargado cacharro de barro y llenó dos vasos coloreados.

“¡Bibe in multos annos et victor sis senper!”

“¡Bebe por muchos años y siempre sé victorioso!” — brindó el anciano con la antigua fórmula romana, que seguía usándose en Bizancio; y estaba orgulloso porque Iztok no lo entendió.

*

Mientras solemnemente bebían en despedida, mientras Radován instruía a Iztok con prudentes consejos, en los jardines imperiales, escondido a la sombra de unos acantos, estaba Azbad. Estaba allí solamente para revisar la guardia del del palacio. Pero ésta era sólo una excusa. Un eunuco bien pagado había llevado una carta suya a Irene. Desde que Iztok lo venció en la arena, desde que gritó delante del Emperador que éste era uno de los guerreros que destruyeran a Hilbudi, Irene no volvió a hablar con él. Cuando se le acercaba, huía; cuando en las funciones de la corte le murmuraba sus ardientes promesas de amor, no las escuchaba y se volvía hacia otro lado. Azbad se sumergía en salvaje furor y empalidecía. Por eso, prometió invitarla esa noche al huerto. Los bosquecillos imperiales, cercanos al Propóntides, escondían sus misterios que llegaban durante el día al foro y a los lujosos baños, en los fastuosos banquetes, y se prolongaban en las silenciosas noches. Ninguna puerta estaba tan bien cerrada y cuidada como para que no la abriera la dorada llave del ávido patricio, cuando él lo quería.

Azbad esperaba largas horas. Cien y cien veces contó las ventanas y buscó la luz que le anunciaría: Se levanta, llega. Ni se iluminó la ventana ni llegó Irene. Pasó medianoche,

las estrellas palidecían hacia oriente.

“Me desprecia”, pensó Azbad. “¡Desprecia al único glorificado y amado hasta la adoración!” Su alma estaba deshecha y hubiera querido llorar. Pero ni él mismo sabía si por amor o por despecho.

¡Vencerlo una mujer! ¡A él, un “magister equitum”!; tras quien suspiraba medio Bizancio; al que besó la misma Teodora en las lujuriosa noche de las fastuosas fiestas. ¡A él lo despreciaba Irene, una medio bárbara! Todos sus deseos, toda su pasión se vertían en este dolor. Crujían sus dientes, sacudía el puño y juraba por Belcebú que la destruiría, la aniquilaría y la humillaría. En su ira se olvidó que estaba en un escondite. Golpeó el suelo con el pié y la empuñadura de su espada chocó contra su armadura. Se asustó del ruido, su corazón naufragaba en tempestuosas olas, se sobrepuso y se escondió en la tupida sombra.

De pronto creyó que se acercaba una oscura sombra por entre altos árboles. Cada uno de sus nervios estaban en expectativa. En el solemne silencio, apretó una mano sobre su corazón, al que parecía estar atada la armadura. Esforzaba sus ojos, suspendía el aliento, escuchaba y atendía tanto que hubiera podido oír a la aguja más delgada caer entre los cedros del Líbano. Esperaba rodeado por un recinto verde. Después de un momento, le pareció que la arena crujía. Se estremeció como si unas pequeñas hormigas cruzaban el musgo. De nuevo la paz y el silencio. Estaba seguro de haberse equivocado. El corazón se le aquietó, la mano se deslizó del pecho y empuñó su espada. Entonces se dejó ver la misteriosa sombra, recortada claramente por entre las demás del bosquecillo de cipreses. Los labios de Azbad se movieron para dejar morir en ellos el nombre: ¡Irene! No se atrevió a llamarla. Suspiró por ella y quiso mover sus pies para cruzar las gredas y llegar hasta los cipreses. Se dominó. Reunió todo su valor y despejó sus ojos con la mano, se dijo que eran sólo su pensamientos exaltados. Se apaciguó casi completamente y no separó su vista de los ciprese ni por un segundo.

En el oriente del Mar Negro se iluminó una línea rojiza. Se despertaba la aurora. Un viento fresco se levantó del mar y acarició su ardiente frente. Una sonrisa despectiva se dibujó en sus labios. ¡Como si se avergonzara de sí mismo! ¡Tal ira, tanta impaciencia sin ningún motivo! ¡Hubiera sido preferible engeguercer a escribir esa carta a Irene, en la que le juraba amor, y arrodillado a sus pies le rogaba que le permitiera besar por lo menos la arena donde se había apoyado su planta! ¿Por qué hizo eso? Ahora se reiría de él. Al día siguiente mostraría el pergamino a su mejor amiga, y en dos días toda la corte sabría cómo lo venció Irene. Lo aguijarian, guñarían entre sí y Teodora, con irónica sonrisa, lo compadecería.

Estaba vencido, acabado, triste, se compadecía a sí mismo. Se dió vuelta para irse.

Entonces nuevamente se movió la sombra entre los cipreses, iba por el sendero como si se dirigiera hacia Azbad.

Esperanzado, feliz y atontado, se apresuró hacia ella. “¡Irene!”, suspiraba su corazón; “¡Irene!”, asomaba a sus labios, pero no llamó en voz alta. Aun estaba a quince pasos de él. La sombra se detuvo, Azbad apresuró el paso y llamó con voz trémula: “¡Irene!”

Entonces repicó una voz argentina:

“¡Lo felicito, magister equitum!”

Azbad se estremeció todo.

La sombra desapareció en un segundo; tras un arbusto de mirtos se oyó una risa dañina, que pronto se extendió por todo el huerto.

El jefe de la legión palatina palideció, la sangre se le heló en las venas. Conocía bien la voz de Teodora.

En lo alto del palacio la dorada aurora golpeó con sus dedos rosados la ventana de Irene. Los rayos matinales vieron sobre la mesa los Evangelios abiertos, en los que resplan-

decían las letras del salmo 69, abierto en la noche cerrada delante de la iconografía de Cristo.

“¡Oh Dios, ven en mi auxilio! ¡Apresúrate, oh Dios, a socorrerme! Sean vuletos atrás y avergonzados los que mi mal desean.”

*

Esa noche, Iztok no durmió casi nada. Radován se quedó aconsejándolo hasta la aurora; se había despertado en él, con toda su furia, su carácter inquieto de músico andante. Suspiraba como una nube suspira en el cielo; debía salir de Bizancio, aún si hubiera sabido que iba a caer directamente bajo el cuchillo de Tuñús, hubiera partido igual, sin retardar la despedida ni una hora más.

Cuando Iztok se cubrió con sus vestiduras guerreras para ir al campo, el anciano lo abrazó y por sus blancas barbas corrieron las lágrimas de su verdadero amor.

Radován fué también a despedirse de Epafrodit. No esperó mucho delante de su puerta. El griego trabajaba y calculaba aprovechando el frescor matinal. Se sorprendió.

“¡No te vayas!” ¡No tienes por qué tener apuro en irte de mi casa!”

“Debo irme, señor, el músico debe cruzar el mundo continuamente. ¡Mi hijo se queda, ya que no es hijo mío!”

“¿No es tu hijo?” — Lo interrumpió Epafrodit.

“No es mi hijo, no, y lo digo porque ama más la espada que las cuerdas. ¿Cómo puede ser eso? ¿De las cuerdas la espada? Que se quede él con la espada, el padre se va y con él las canciones. Y a tí, bondad suprema, te pide el padre que lo cuides, lo aconsejes y lo castigues si hace falta. ¡Ahora es tuyo, hasta que no vuelva por él! ¡Por tu bondad, que los dioses cuiden tus navíos y el oro se multiplique en tu arca como la masa fermentada!”

“¿Cómo viajarás?”

“Como viajo desde hace cincuenta años, por las carreteras y los senderos, por las montañas y los valles, entre lobos y ladrones, satisfecho o hambriento, borracho o sediento, siempre alegre y siempre sin preocupaciones. ¡Muy diferente es el camino del músico al del comerciante!”

“¿Y si te ofrezco un carro hasta el Odrina, quisieras viajar en él?”

“No está mal que viaje en un carro, no lo digo. Pero el carro sigue sin detenerse. Las gentes alegres que están al lado del camino llaman al músico cuando el carro pasa a su lado: ¡Amigo, quédate con nosotros, golpea la lira!, pero el carro sigue de largo. Pero para no entristecerte en esta hora, viajaré hasta el Odrina, como lo desea tu inmensa bondad.”

“Melchor tiene que hacer allá y parte hoy. Irás con él, pues. En Odrina te presentará a algunos comerciantes y tal vez podrás ir con ellos hasta al otro lado del Hena. Y... toma, para no viajar sin nada”.

Y entre la ropa de Radován desapareció una cantidad de dinero.

“Como te dije, ni quiero entristecerte y viajaré con Mel-

Pod Svetogorsko Zastavo

Pač nismo še nobeno leto tako lepo slavili majnika kot letos z blagoslovom svetogorske zastave, z dvojno prelepo pobožnostjo in z dvojno veselo družabnostjo.

Za 16. maja je bila ta svečanost napovedana. Na predvečer je bila prilika za sveto spoved. Iz Marijinih rok je človeštvo prejelo Odrešenika, zato pa tudi ni Marijinega praznika brez Njega, katerega Marija v naročju drži. Moti se kristjan in zemljan, če meni da je kaka stvar na svetu kaj več žive in še bolj nesrečno umirajo, ker mislijo na vse drugo, vredna, kot nositi v srcu Jezusa, Njega ljubiti, Njemu služiti, Njemu živeti in Njemu umreti... Zato ljudje nesrečno samo ne na Njega, ki je rekel "Jaz sem pot, resnica in življenje. Kdor v me verje, čeprav umrje, bo živel vekomaj!"

Ob napovedani uri smo bili na mestu. Župnik sv. Rože, dr. Carboni je prihitel v spremstvu g. Hladnika. Čakal pa je že P. Gonzalez iz Paternala. Razvili in postavili smo zastavo.

Žareče oči so se uprle v prekrasni prapor in pritajen vzdih se je izvil iz gledalcev. Saj je tako nebeško lepa Marijina podoba, tako zvest posnetek svetogorske originalne slike, in še med belimi lilijami in med zlatimi vezeninami, v živih barvah in z živim napisom "Svetogorska Mati".

Razvila se je procesija. Najnaprej so stopali strežniki s svetogorsko podobo. Okrog nje je bil trak z napisom, kateri je bil živa prošnja vseh navzočih: "Kraljica miru prosi za nas!"

Beli fantki in deklice so sledili podobi. Za njimi je šla avežanedska zastava Marije Pomočnice Slovencev. V milem obrazu Marijinem so našle oči nebeško ljubeznjivost te prečudno lepe Marijine podobe. Sledili so zastavi prekmurski rojaki, ki so v znatnem številu prihiteli iz Avellanede.

Za njimi so stopale pevke in dekleta, katere so nosile svetogorsko zastavo. Naprej je gledala podoba, na drugi strani pa napis: "Cofradía del Rosario Viviente, Sección Yugoslava, Buenos Aires". Šest strežnikov je vodilo tri duhovnike. Pred njimi pa sta stopala botra: Anton Čehovin in Emilija Grežer.

Ostali verniki so se uvrstili v procesiji in spremljali zastavo okrog kapele v notranjščino, prepevaje rožnavensko in svetogorsko pesem.

Da nam bo ostal spomin na ta dogodek bolj trajen, nam je naš rojak Gregor Zidar storil tudi to uslugo, da je snemal film med procesijo in nato med blagoslovom v cerkvi.

Ko smo stopili v svetišče, nas je že pozdravila pesem "Kraljica venca rožnega, naj celi svet Ti slavo da".

SLEDIL JE NATO NAGOVOR Č. P. DR. CARBONI

Po Mariji k Jezusu, to je redna pot zemljanov, ki vodi k večni sreči, tako je izvajal besede. Kot Marijin narod smo

chor. Pero volveré a tí y a mi hijo; mi corazón llorará tras tuyo y mi lira cantará tus bondades entre los eslovenos. ¡Los dioses te inundan de dorados dineros! ¡La felicidad te acompaña, Epafrodít, la salud resplandezca para tí y los tuyos!"

Delante de la puerta, la mano de Radován tomó de entre sus ropas unas monedas y mostrándolas dijo:

"No es necesario éste para un músico, pero le es útil." En el patio se encontró con Melchor, en su ropa de viaje, que impartía órdenes.

"Melchor, iré contigo, así lo ordena el todopoderoso señor. Pero pienso, ¿no hará calor en el camino? Si lleváramos algún balde, no nos pesará mucho."

"¡Bien, bien! ¡Alegre compañía! Radován cantará y tocará, Melchor te asegura que no estará seca tu garganta."

"¡Dioses!, ¿qué hice yo para que me amen tanto?" Así suspiró Radován cuando con juveniles pasos se encaminó a buscar su lira.

He aquí las palabras de Antonio Čehovin, padrino del estandarte, pronunciadas el día de su bendición:

Reverendo padre, señoras, señores:

Nuestros padres y nuestros abuelos nos indicaron, ya desde nuestra infancia, el camino sagrado al santuario de la Virgen, allá, en la cumbre de una montaña.

Como signo de respeto y reverencia a esa tierra empapada de oraciones y de cantos de gloria a la Virgen Maria, muchos iniciaban y proseguían descalzos esa ruta que comenzaba al pie de la montaña, donde se levantan dos columnas centenarias con la leyenda "Ave María"; y que luego se prolongaba en caminos abruptos y senderos de piedra; unos tras otros iban y venían los loores y las plegarias, que se proseguían en el templo y seguían aún durante toda la noche.

¡Cuánto fervor, cuántas lágrimas, cuánta alegría en esa masa de gente de todas las razas y de un solo credo!

Sublime, excelso, era contemplar cómo se posternaban ante esa imagen milagrosa desde los más humildes campesinos hasta los más altos dignatarios; ante esa misma imagen cuya reproducción nos honramos en poder levantar aquí, entre nosotros.

Debemos seguir el ejemplo de nuestros padres. ¡Qué importa que estemos lejos. De vez en vez, encontremos un minuto de tiempo para concentrar nuestra voluntad, nuestro sentimiento y nuestro intelecto; trasladémonos entonces por ende el espacio hasta esa montaña querida y al vislumbrar la Sagrada Imagen digamos nada más que "¡Madre, amparame a la sombra de tu manto!"

Es tan grande ese amparo que ¿podemos acaso pedir algo más? ¿Somos dignos de tanta bondad? ¿Ya hemos dado las gracias por habernos preservado de la conflagración actual? ¿Hemos recordado alguna vez con cuántas lágrimas dejamos nuestros lugares y considerado que, si bien lejos de ellos, también estamos hoy unidos lejos de aquellas tierras, donde se oye el fragor de la guerra y los gritos angustiosos de dolor?

No nos arrodillamos hoy ante la Madre de Dios para pedirle milagros o rezarle por nuestras cosas terrenales, tan sólo le rogamos, en todas nuestras oraciones que interceda ante NSJC para que otorgue la gracia de aliviar el sufrimiento de todos nuestros hermanos. Y si así no fuera, que quiera Dios darles la fuerza de poder soportar hasta el final con cristiana resignación. Y, por fin, debemos dar las gracias por habernos podido amparar en esta grande y libre Nación Argentina.

prinesli s seboj ljubezen tudi do posebnih Marijinih podob, in tako bo svetogorska Marija spomin lepe mladosti in kazalec proti večni sreči. Po Mariji smo dobili Jezusa. Po Njej bomo dobili večno srečo. Po njej pa bomo uslišani tudi v naših časnih potrebah. "Saj ima vsak toliko svojih potreb in želja. In vi Slovenci, ki je vašo deželo zadela tako strašna nesreča, ki vaši bratje in sestre tako okrutno trpe vso zemeljsko bedo, vpričo te-le Marijine podobe, v pričo obeh podob, ki vam predstavljata zavetnico vašega naroda, dvignite vašo zaupno molitev in boste prejeli to, česar cel svet želi in prosi z vami, pravičen mir in svobodo vaši domovini".

Sledil jenato blagoslov in sveta maša, pri kateri je streglo kar 8 strežnikov. Tudi g. Hladnik je spregovoril med sveto mašo. Spomnil je na tisoče čudežnih uslišanj, o katerih pričata obe največji Marijini božji poti. Marija na Brezjah, tako mila vsem Slovincem, kateri je on med stotisoči Slovencev mnoge hvale dolžan, Marija na Sveti Gori, katera je očuvala narod pred krivo vero pred 400 leti, nas bo otela tudi pred sužnostjo in iz teh težkih dni. Končal je z besedami:

Roža Marija, ki si na Sveto goro romala

V pretežkem času se na nas ozri

in reši nas sužnih dni, Roža Marija!

Prelepo petje je dvignilo pobožnost zbranega naroda. Marsikdo je od daleč prihitel. Saj je bilo prvič po mnogih letih, ko je spet slišal toplo našo pesem! Kako se ne bi orosilo

oko! In vroče solze so tekle ob mislih na nepopisno trpljenje rojakov, ki so še pred nedavnim srečno in mirno živeli na podnožju Svete gore in okrog Marije Pomagaj...

Lepa vrsta vernikov je pristopila k svetemu Obhajilu. Po končani maši so imeli vsi tisti zajtrk, množica pa se kar ni mogla odtrgati od prelepih zastav, in štirih trobojnic, ki so izrekale zvestobo naši Sloveniji, Jugoslaviji, Argentini in sveti Cerkvi.

PRI POGRNJENI MIZI

Pridni so naši pevci. Brez njih je ni naše slovesnosti. Pa smo vsi zahtevni do njih, toda malo mislimo nato, kaj smo jim dolžni. Zato smo pa ta dan namenili dati izraz hvaležnosti njim s tem, da se je pripravil zanje obed. Odbora obeh bratovščin, botra in še nekateri oddaljenejši gosti so napolnili omizje. Že cel teden so imele sestre skrb za vse. Njim smo izročili to nalogo. Saj so imele šolske sestre v domovini v svojih rokah skoro vse gospodinske šole in so torej poklicne kuharice. Njim pa so podale v pomoč roke nekatere naše tukajšnje mamice in gospodinje. Gospe Cotičeva, Fani Kerševan, Tončka Trampuž in Marija Pečenko. Cel teden že so imele skrb. Cotičeva in Trampuževa sta spekli sladkih potic, da je zanje veljalo tisto kot rečejo doma: "nikoli ni cerkev tako polna, da ne bi mogel škof vstopiti". Čeprav smo se nasitili nadvse okusnih jedi, je bilo tudi za potico še mesta. Na čelu mize je stala lepa torta, botrov dar, ki je s podobo in besedo, posvečevala našo slovesnost Svetogorski Materi. Pod podobo Marijine prikazni so stale besede "Povej ljudem, naj mi tukaj hišo sezidajo in me milosti prosijo".

Polna je bila miza dobrot, polna pa tudi gostov. Pridružil se nam je tudi "protector de los eslovenos" superior P. Gaspar.

Od kraja so bili naši pogovori bolj tihi. Toda kmalu smo prišli k moči, ko nas je okrepcala izbrana juha in sledeče jedi in še dobra kapljica.

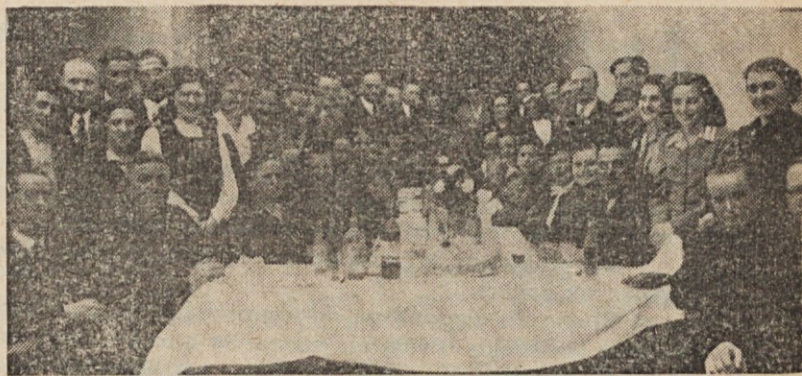
Oglasil se je k besedi g. Hladnik, ki je izrekel pozdravne besede. Predstavil je botre: Antona Čehovina smo zbrali za to častno nalogo zato, ker je zgled odličnega krščanskega očeta in delavnega moža. Emilijo Grežerjevo pa zato, ker je vzor dobre matere. Oba sta tako lepo odgojila svoje hčere, da so vzor vsem našim mladenkam, zato pa tudi njihovim stariši veljajo za vzor vsem našim starišem. Nadalje je izrekel toplo zahvalo pevskega zboru, ki tako nesebično vselej dokaže svojo ljubezen do vsega dobrega in tako lepo dvigne vsako našo slovesnost. Ciril in pa naši pevci, brez njih ni nič!

Kako pa naj bi se zahvalili dobrim sestram, kuharicam in njihovim pomočnicam, ki si cel dan niso vzele niti trenutka, da bi sedle k oddihu; kako se zahvaliti pridnim dekletom: Darinki, Vandii, Mariji, Vidi in Daniči, ki niso vtegnile same jesti; kako naj bi bili dostojno hvaležni Stankotu in Bojanu, ki sta skrbela, da ni bilo grlo suho, ki sta imela na svojih ramah sto drugih skrbi, ki so se tikale slovesnosti... Naj jim vsem plača Marija! Saj velja njej na čast naša slovesnost in njej gre naša prošnja, ko prosimo za mir ljubljene domovini.

Spregovoril je nato boter zastave. Spomnil je na daljno Sveto goro, kako smo romali nekoč tja gori k Mariji polni upanja, in prav tako zaupno dvignimo k njej tudi danes naše prošnje, ko imamo med nami zastavo z njeno podobo.

Oglasil se je tudi P. Gaspar. Prav posebno nas je razveselil s svojo obljubo, da hoče, kadar bo konec tega strašnega viharja, obiskati tudi on kraje, koder živi ta dobri slovenski narod, koder kraljuje Marija Pomočnica in Svetogorska mati. Od kraja je vzljubil Slovence in z nami tudi našo trpečo zemljo, zato si šteje v čast, da more prisostvovati v uri našega veselja in nam je vsak hip na razpolago z vsem, v čemer mu je mogoče.

Nato je sledila vesela pesem in nam je bilo kar težko, da smo morali končati, kajti že je bila blizu popoldanska služba božja in treba je pripraviti prostor za čajanko.

Los padrinos, la comisión y el coro reunidos en el almuerzo el día de la bendición del estandarte.

ZAPOJMO NA GLAS, MARIJI NA ČAST . . .

Fantje so stopili v kapelo, kjer smo dopoldne pustili zastave in kar hitro so se dvignile spet pred polno cerkvijo svete Neže. Štiri trobojnice so držale častno stražo dvema zastavama, ki sta tekmovali v lepoti. Katera je lepša? Zares! Človek bi kar postal in še sedel in gledal svetogorsko zastavo v tako harmoničnih barvah, v tako živi podobi, kakor je bila na Sveti gori sami. Kdor je bil na Sveti gori, kako bi odtrgal pogled od te lepe podobe! In Marija Pomočnica Slovencev, ki ji na Brezjah stoji njeno prečudno svetišče sredi zelenega polja v senci snežnih gorskih velikanov? . . . Kako ne bi onemel človek ob pogledu na to milo Marijino podobo, ki vliva tolažbo prosečemu, ki se ljubko smehlja med klasjem in grozdem? Kdor jo je obiskal na Brezjah, bo strme obstal pred to čudovito lepo zastavo.

Oglasila se je pesem. Trije duhovniki so stopili pred oltar. Č. g. Zmet je prihital iz La Plate, P. Gabrijel Arko je tudi storil vse in le z veliko težavo mogel najti način, da je prihital in tako sta v družbi z g. Janezom dvignila sijaj in pomnožila vročo molitev zbranih rojakov.

G. Janez je nato imel kratek nagovor, v katerem je pozval rojake, naj radi vselej tako lepo pokažejo svoje verno in svoje slovensko srce, kot na ta lepi dan. Kakor smo navdušeni in polni globoke vere romali doma na božjo pot in v trenutku božjega navdihali bili polni žive in dejavne vere, tako smo tudi danes polni zaupanja zbrani pred temi lepimi Marijinimi podobami.

Rekel mi je nekdo: "Kadar bo treba nesti zastavo, računajte z mano!" Vsi fantje, vsi možje naj bi tako rekli in se tako ponudili. Nadvse plemenito voljo ste pokazali pri zbirki za zastavo. Danes ste vsi polni radosti. Naj bo taka vaša lepa misel vselej in naj bo vedno mnogo tistih, ki bodo zastavo spremljali in ki jih ne bo sram, te zastavo tudi nositi pred celim svetom.

Prav posebno je povabil še g. Janez vse rojake v Lurdes za 30. maja, kjer bomo z obema zastavama imeli lepo procesijo za zaključek majniške pobožnosti.

Ta dan se je slavila obletnica obnove Bratovščine, zato smo povabili glavnega voditelja Bratovščin Rožnega Venca P. Montes de Oca, slovečega dominikanskega govornika, ki je stopil na prižnico in s toplimi besedami pokazal na globoko vrednost te lepe molitve, katera je pred stoletji bila najbolj močno orožje proti Turkom in katera bo tudi v tej strašni tragediji rešilna pomoč zasužnjeni in v morje bridkosti pokopani slovenski zemlji. Narod, ki je imel toliko ljubezen do Marije, ki je Njej svojo usodo izročal, more tudi v tej uri bridkosti Nanjo zaupati.

TO JE BIL ŽIVŽAV.

Po končanih molitvah se je vsa množica podala k sestram na čajanko. Toda kam naj gre toliko ljudstva? In kaj bomo prednje postavili, je zaskrbelo prireditelje. Toda ta dan je Marija res razprostrla čez nas svoj plašč. Opoldne nas je zavarvala pred pekočim soncem, popoldne nas je zbrala v

LA PAGINA PARA LA JOVEN

La próxima reunión se realizará el 6 de Junio en Paz Soldán 4924.

Las jóvenes tuvimos en este mes actividad externa. Hubo algunas reuniones y por cierto bien animadas, pero no tan numerosas y concurridas.

La biblioteca ha adquirido algunos nuevos libros para las socias.

El círculo dispone ya de algunos juegos que esperan a las socias e invitan a nuevas que se acerquen.

El día de gran actividad para nosotras fué el de la bendición del estandarte, el 16 de mayo. Teníamos a nuestro cuidado el estandarte, la atención de la mesa y la organización del té. Estuvimos tan ocupadas que a penas pudimos agradecer la atención de las amigas que concurrieron a nuestra fiesta. Hemos visto algunas nuevas jóvenes a quienes esperamos tener en nuestra compañía en las reuniones futuras.

Invitamos a todas para que no dejen de concurrir a Lourdes el 30. de mayo a las 15.30, para acompañar nuestro nuevo estandarte y la estatua de la inmaculada y para pedir la salvación de nuestro pueblo y la paz del mundo. ¡No se olviden del tul blanco!

GLAS IZ SEVERA

8. 4. 1943.

Častiti gospod Hladnik.

Že spet je preteklo leto da sem Vam dolžna naročnino za "Duhovno Ž.", katero tukaj priložim. Obenem prosim da oddate še za Sl. list, ostalo je Vam za tiskovni sklad.

Enkrat ste mi pisali, če je dosti naših ljudi tukaj. V mestu Tucumán je še precej družin. Prav iz naše Primorske je mogoče kakih pet, več je Dalmatincev, ki pa največ delajo roko-delsko delo. Mi živimo tukaj prav med hribi. Je tukaj mali jez,

resnični krščanski ljubezni.

Kakor v prvih časih krščanstva smo se zbrali na družinsko večerjo. Vsak je nekaj s seboj prinesel in bilo je za vse dovolj. Le kdo bi mogel vedeti in navesti imena vseh, ki so prihajali z zavitki okusnih slaščic, tort in potic, vseh dobrot dobre kuhinje. Cel list bi jih bil polen, zato naj vsem velja topla zahvala, Marija pa naj poplača.

Saj je kazalo, da ne bomo imeli, niti stoje, mesta. Pa so se zbrali res sami dobri ljudje. Nihče ni prišel zato, da bi iskal spodtike. Zato pa si je vsak znal najti svoje mesto, svojo čašo, svojo kapljo čaja ali vina, svoj prigrizek in svoje znanke. Dekleta, ki so imele na skrbi postrežbo, so si brusile pete in z ljubkim nasmehom postregle vsem, tako da je bil cel svet radosten.

In ti naši otroci! To je bilo pa spet novo čudo. Kdaj ste še videli otroke pri miru? Brez nadzorstva so čudno mirno sedeli na svojih mestih ter potrpežljivo čakali, kdaj pride nanje vrsta; nihče se ni drznil sam k mizi, da bi si vzel pogačo, nihče ni kričaje nikomur napote delal... Častni gostje, ki so nam prišli iz Centra in Dock Suda, so kar strmeli nad tem vzornim vedenjem naših otrok in niso mogli najti besed pohvale starišem in našim sestram, ki so znale otroke tako lepo naučiti reda. Bili so zares angeljčki, v ponos svojim starišem in v ponos vsem Slovencem, o katerih so vsi drugi odnesli tako lep vtis.

ŠE BESEDA V SLOVO.

Ob tej priliki je bilo tudi slovo vsem ljubega znanca, svetnika dr. Stojanoviča, ki je bil imenovan za poslanika v Južno Afriko in odhaja te dni. Bilo je slovo tudi vojnim prostovoljcem, kateri so prijeli za puške in odhiteli na pomoč domovini.

Prihodnji sestanek bo 6. junija na Paz Soldán 4924 ob 15 uri.

Zadnji mesec smo bile najbolj zaposlene s pripravami praznika blagoslova našega praporja in smo imele del tistih svečanosti na naši skrbi.

Odsek je pridobil ta mesec nekaj knjig in preskrbel tudi za zabavo tovarišicam. Le rade pridite, pa boste doživele trenutke zabave ter koristnega poduka.

Zorana Gregoričeva in Marica Koradinova sta sprejeli skrb za odsekovo imovino, to se pravi za knjige in igre.

16. maja smo imele polne roke dela s čajanko, katere se je vdeležilo premnogo ljudi in smo storile vse, kar je bilo v naši moči, da bi bili vsi zadoovljni.

6. junija se vrši naslednji sestanek ob 15 uri na Paz Soldán 4924. Bodite točne!

13. junija se vrši čajanka, katero organiziramo mladence v zvezi z Narodno Obrano in Slovenskim Domom v prostorih Slovenskega Doma v ulici San Blas 1951.

Vsaka tovarišica naj smatra za svojo dolžnost, da vzbuja med znankami zanimanje za to naše prizadevanje in naj jih pripelje, kadarkoli more, da se nas čim več zbere in bo tako naše delo bolj smoterno in bolj uspešno.

Ne pozabite torej: 30. MAJA v LURDES.

6. JUNIJA sestanek na Paternalu.

13. JUNIJA čajanka v Slov. domu.

da gre voda v tunel v električno centralo, ki je od tukaj 4 km v Quebradi de Lules. Od tam dajo razsvetljavo v mesto Tucumán. Tukaj smo samo štiri družine, a drugi so vsi Argentinci, le jaz in mož sva iz Evrope. Na Quebradi živi več družin, vsi zaposleni pri oni centrali, kjer živita dva brata Dalmatinca s svojima družinama, edin naših, natere obiščemo včasih. Tako vidite smo raztreseni na široko; pa vendar smo bolj zadovoljni tukaj, kot danes tam doma v današnjih razmerah.

Vas še najlepše pozdravljamo Jožefa in Ivan Leban. (Quebrada San Pablo, Prov. Tucumán.)

Dr. Stojanovič je bil vedno iskren prijatelj Slovencem in je bil vedno naš ljub gost na vseh naših prireditvah; zato smo želeli, da mu izrečemo tudi besedo v slovo. On je pa rad sprejel naše povabilo in prihitel z lepim spremstvom k našemu veselemu prazniku.

G. Janez mu je izrekel besedo v slovo, nakar se je oglasil g. svetnik in nas navdušil za nadaljno patriotsko delo, katero vršimo kot verni kristjani, kajti nič ni brez Boga! Katero vršimo kot dobri Slovenci, kajti le tako bomo vredni Jugoslovani in spoštovani v gostoljubni Argentini. Dal Bog, da bi se kmalu spet videli na svobodnih slovenskih tleh, v veliki in močni Jugoslaviji, vsi živi in zdravi ter veseli!

Čez tristo oseb je bilo na malem prostoru. Kakor čudež je bilo to kar so napravile naše gospodinje, da so mogle ves ta narod zadovoljiti in spraviti v dobro voljo. Vsi so imeli vsega, pa vendar ničesar ni bilo preveč!

Sledilo je zadnje dejanje slovesnosti, katero je imel na skrbi g. Gregor Zidar. Pričaral je pred nas naše lastne obraze iz čajanke dekliskega krožka in iz našega romanja v San Antonio. To je bilo ploskanja, to je bilo navdušenja, ko smo videli sami sebe na platnu taki kot smo. Prizorček za prizorčkom, obraz za obrazom... Ob enem ko smo iskali vsak svoj lastni obraz smo pa tudi častitali operaterju, ki je tako dovršeno izdelal filme.

Kdo pač ne bi želel, da vidi te obraze še drugič. Tudi zato bo dana prilika! Ko se bo vršila prihodnja prireditev Duhovnega Življenja v salonu San José.

Še in še bi radi nadaljevali to veselo veselico, toda ura je bila pozna, zato smo si podali roko v slovo in končali z besedo: Bilo je lepo, prelepo! Malokdaj tako.

DEKLIŠKI KROŽEK PRIREDI DRUŽABNI NIJA V PROSTORIH "SLOV. DOMA", SAN ROJAKI! VABIJO VAS NAŠA

VEČER S ČAJANKO V KORIST J.N.O. 13. JUNIJA 1951 OB 17 URI. — PRIHITITE DEKLETA IN DOMOVINA!

OPAZOVALEC

NAŠE MEJE . . .

Commander Stephen King Hall pripoča nekaj podobnega v listu "London Picture Post". On trdi, da bodo zedinjeni narodi upoštevali teritorialno integriteto Italije na kontinentu, toda le v okviru mejá pred letom 1914. Commander Stephen King Hall torej zahteva, da se Italiji odvzame Alto Adige, Trentino, kakor tudi Gorico, Trst in Istro z vsem slovenskim zaledjem.

V LJUBLJANI je vojni sod obsodil Martina Trpina radi sodelovanja pri revolucionarnem delu, na dosmrtno ječo. Štirje drugi pa so bili obsojeni na smrt.

MUČENIŠKA SLOVENIJA

Ugledna londonska revija "Contemporary Review" prinaša prav toplo pisan članek o Sloveniji s kratkim pregledom zgodovine in povdankom visokega kulturnega stanja našega naroda, ki je veljal po pravici kot eden prvih evropskih narodov po svojem kulturnem delu. Sedaj pa je tudi tisti, kateri najhujše trpi. Ta miroljubni narod je dokazal v času težke preskušnje tudi svoje junaštvo s svojim neverjetnim odporom nasilnikom. Strašne so žrtve, katere je že doprinesel mali slovenski narod. Na Poljsko, Nemško in Alzacijo je bilo deportiranih 75.000; v Srbijo so pregnali 31.000 oseb. Ustrelili so Nemci 1468 oseb, Italijani kakih 4000. Odvzeli so starišem 8000 otrok in jih odpeljali neznanu kam. 38.000 oseb je bilo tudi izgnanih, ne da bi se kaj vedelo o njihovi usodi.

Tudi iz Koroške je bilo izgnanih 2400 družin z 10.000 člani.

Mnogo je pa še tistih, katere je zadela okrutna sila v poslednjih mesecih, ko se ne zve nič o njihovi usodi.

Tako je znano, da se nahaja kakih 30.000 Slovencev po raznih taboriščih v notranjosti Italije.

V TABORIŠČIH V ITALIJI

umrje vsak dan do deset otrok od bede, pomanjkanja in bolezni. 31.000 Slovencev je deportiranih v Italijo. To so vsi tisti naši ljudje, ki so se zdeli Italiji nevarni. Taborišča so v Trziču (Monfalcone), na otoku Rabu, v Padovi in v Rinnaciu. Njihov položaj je strašen, tako so izjavili tisti, katere je cerkvena oblast poslala, da vidijo kaj delajo z nesrečnimi izgnanci in da interverirajo zanje.

Žive kar na odprtem prostoru. Njihove obleke so nekaj krp. Ni nikatih higijeničnih potrebščin in ne najosnovnejših snažnostnih priprav. Hrane dode 10 dk kruha in 5 dk makaronov na dan.

Strašno mori med njimi tifus. Delajo z njimi tako, kot da bi hoteli te ljudi pomoriti z gladom.

LJUBLJANA JE "SLAVILA"

drugo obletnico aneksije. "Proslava" je bila uprizorjena v dvorani komisarja Grazioliija, ki je vrhovni komisar. Obvezno je moral prisostvovati tudi ljubljanski škof dr. Rožman. Poleg je bil seveda tudi izdajalski general Rupnik, ki je sedaj ljubljanski župan. Ljubljana je morala svedeti obesiti italijanske zastave.

GLAS IZ SEV. AMERIKE

Kakor smo doživeli tukaj med nami, da se je pojavila razdvojenost mišljenja za in proti Mihajloviču, tako in še preje se je to zgodilo v Sev. Ameriki. Saj od tam šele so prišle take novice k nam. Sev. Ameriko mi gledamo od daleč. Čitali smo poročila o vseslovenskem kongresu, ki se je tamkaj vršil in nas je prav lepo zadovoljil. Saj je pokazal vse Slovence v strnjenih vrstah za centralno in najvišjo idejo: Svobodna in zedinjena Slovenija, ki bo vse kose svoje zemlje strnila v sestavni del pravičnourejene nove Velike Jugoslavije.

Ni se kongres spuščal v razmišljanje o daljni smeri naše bodoče politike, toda med rojaki je na pohodu sto raznih misli.

Mi nje gledamo od daleč in se nam vidi njihovo ravnanje v mnogočem zgledno. Oni sami pa med seboj čutijo, da manjka srčne edinosti.

Oni pa nas od daleč gledajo in so nas postavili za zgled. Pravzaprav je v tem pogledu med nami reš pretežno mnenje za Dražo Mihajloviča, kateremu pač nihče ne more odrekati junaške zasluge, da je bil prvi, ki je dvignil sistematičen odpor in nihče ne more tajiti, da je njegovo delo zares smoterno za bodočnost Jugoslavije, Slovenije in sploh slovanskega juga.

Naj objavimo tukaj odlomek iz Ameriškega Slovenca, ki govori o Slovencih v Argentini s priporočilom rojakom, naj bi zares vsi smatrali za svojo nalogo, da se tista enotnost ohrani in obnovi, v kolikor je utrpela škodo.

"Ali je taka politika brezglava ali ni? Ali moremo v takem ozračju kaj resnega delati za premostitev raznih nasprotij med malimi in velikimi zavezniki? Ali ne bi vsaj počakali, da bi videli, če se bo tudi jugoslovanski svet na bližnjem vzhodu in v Južni Ameriki odločil za partizansko stvar in začel grditi Mihajloviča. Berite "Bazovico" iz Egipta, berite "Slovenski List" iz Argentine — tam ni partizanskih proslav! Tam ni organizacij, ki bi se izjavljale za partizane, tam tudi ni posameznikov, ki bi pošiljali v kak Bihač pozdravne telegrame. Zakaj morajo biti take reči ravno med nami. V Egiptu je "Bazovica" ki je glasilo PRIMORSKIH SLOVENCEV, za katere nam najbolj gre, pa ji še ni prišlo na misel, da je rešitev Primorja v partizanskem gibanju. V Južni Ameriki so tudi zlasti PRIMORSKI SLOVENCİ krepko organizirani, pa tudi še niso prelomili z vsem, kar se nam je zdelo pametno pred kratkim, in se niso oprijeli novih gesel, o katerih se še nič ne ve, kako se bodo obnesla."

V Montevideu se je vršil "vseslovenski" kongres, ki je nesporno imel svoj pomen, ker je združil predstavnike vseh slovenskih skupin južne Amerike. Toda žal je že pred kongresom bilo javno znano, da se pripravlja nek napad na Mihajloviča, kar je večino slovenskih organizacij zadržalo, da se kongresa niso vdeležile. Mnogi seveda niso vedeli, kaj se pripravlja in so se proti svoji volji znašli v neprijetnem položaju, ko je bil proglašen Mihajlovič za "izdajalca". Zastopniki Slovencev, med njimi Tomaž Kodelj iz Rio Negra, so protestirali proti temu in tako dokazali, da znajo prav ceniti

zasluge.

Le škoda, da je prišlo v javnost tisto in je postavilo v čudno luč Slované, ki že od nekdaj veljamo za nespravljive prepirljivce.

Kdaj bomo prišli do tega, da bomo vsi umeli, da je krivec tisti, ki prvi začne deliti skupno mnenje, ne pa tisti, kateri nočejo slediti novotarijam, ki enotnost in skupnost spodkopavajo?

† SMRTNA KOSA

V torek 20. aprila je v bolnišnici Misoricordia v Córdoba za vedno zatisnila oči rojakinja METODA GORJAN, vdova po pok. Mariju Žbogar, stara šele 33 let, doma iz Vogerskega pri Gorici.

Rojakinja Metoda se je nahajala skoro 7 let v bolnišnici, dokler jo ni sedaj rešila smrt. Bolehala je na jetiki.

Pokojnica zapušča hčerko, staro 13 in sina starega 8 let.

V SREDOZEMLJU

Angleški mesečnik — "British Review the 19th Century and After" — je pred kratkim natisnil članek, v katerem predlaga spremembo ravnovesja sili v Sredozemskem morju. List zahteva, da se Italiji odvzame otok Pantelleria v sicilski ožini; isti strateški razlogi zahtevajo pravilno rešitev problema bodočnosti Libije in Cirenajke. Vsa ta vprašanja bodo morala biti podrejena britanski strategiji v Sredozemskem morju.

V Gospodu je zaspal
Alojzij ščuka

v Pliskovici na Krasu, star 72 let. Že več let je bolehal. Odkar je pred tremi leti zgubil blago ženo, ga je to še bolj potrlo. Vojne strahote in pomanjkanje mu je slednjič prineslo zadnji izdih 28. okt. 1942.

Hčeri Kristina in Roza sta dobili te dni od doma žalostno sporočilo, katero jima je prineslo navadno pismo, ki je potovalo 6 mesecev.

Za rajnim očetom žalujemo 3 sinovi in 4 hčere, od katerih sta dve poročeni. Sinovi so vsit rije poročeni.

Za rajnim bo sveta maša 30. maja na Paternalu. Zapel bo tudi žalni zbor.

KULTURNA KRONIKA

PRVI MAJNIK je posebno lepo proslavil Slovenski dom s prireditvijo "Kovačevega študenta", ki bo najbrže obveljal kot najboljša kulturna prireditve tega leta.

Vdeležba je bila izborna. Prav tako je bil izboren tudi nastop na odru. Kovač (Angel Hrovatin) je očaral, prav tako tudi Janez (Slavko Furlan). Tudi kovačica (Zofka Suličeva) in ostali so bili izborni. Miro Merkuža je pa imel na skrbi orkester. Drzna je bila poteza, najeti orkester radia El Mundo, kajti to stane denar. Pa je bil uspeh tako izboren, da je bil tudi ta strošek obilno poravnán z moralnim in materialnim uspehom prireditve, pri kateri je stopil pred občinstvo tudi bivši minister dr. Angjelinovič, ki je s sojimi

Obrnite se v vseh pravnih zadevah na našega prijatelja

spretnega advokata

Víctor E. Clement

A B O G A D O

Estudio: SAN MARTIN 233, IV.

Horario: 10—12, 15—17.

Telef. 33-6435; 63-3253

ŽENINI — NEVESTE — DRUŽINE

Obrnite se na

SLOVENSKO TOVARNO POHIŠTVA

Š T E F A N L I P I Č A R

GUTENBERG 3360 y Avda. SAN MARTIN Tel. 50-3036

besedami navdušil zbrane.

Gledalci so nekateri prišli zelo odaleč. Celó iz Rio Negro, Rosarija in Mar del Plate smo jih videli.

2. MAJA se je vršila prireditev Ljudskega odra in sorodnih društev v korist Njivi. Poleg petja je bila na programu dovejanska igra v kasteljansčini.

9. MAJA je bil pomemben dogodek ponovljena Meškova drama "Mati" na odru GPDS v Villi Devoto. Težka je ta igra, ker zahteva zrelih igralcev in izobraženega občinstva. Gospa Bajtova in Dolči živec sta nosila na ramah glavno težo in sta bila kos vlogam. Tudi ostali so napravili čast odru. Proti pričakovanju lepo so izvajali dramo, tako da so marsikdaj izvabili solzo iz oči.

24 IN 25. APRILA SE JE VRŠIL VSE-SLOVANSKI KONGRES v Montevideu, ki je zbral zastopnike nekaterih društev. Radi enostranske usmerjenosti, zlasti, ker je zavzel odklonilno stališče proti Draži Mihajloviču, je odbil mnogo skupin in na žalost zgubil tisti pomen, katerega bi moral imeti za razvoj sedanjih dogodkov in bodoče svetovne politike. Kako škoda, da niso imeli tega v rokah ljudje, ki bi se znali dvigniti čez želje svoje strankarske ali osebne politike! Od slovenskih društev so bili tam zastopani samo Ljudski Oder, Ivan Cankar, Edinost in Triglav. V nekaterih ogrankih JNO, ki se je odcepila od centralne JNO, so bili tudi zastopani nekateri Slovenci.

V NOVEM MESTU je polom v Tunisu povzročil toliko razočaranje med posadko, da se je en bataljon italijanskih vojakov pobunil in so ubili tri nemške častnike. Nekateri uporniki so se pridružili četnikom.

AGELA HENIGMAN, znana v partizanskih vrstah po svoji drznosti in tudi okrutnosti je prišla v roke italijanskim oblastem, ki so jo obsodile na smrt.

OD OZELJA DO ŽUMBERKA je bilo pozorišče mnogih krvavih dogodkov, ker so tamkaj gospodovali partizani, s sedežem na Vlaškem. Oni so letos v marcu navalili tudi na Metliko in je bilo tisti dan veliko žrtev na obeh straneh.

† NOVA ŽRTEV SMRTI je postala FANI TUREL iz Volčje Drage. Služila je v Ing. Maschwitz. Ko je bila pozno zvečer zaposlena za likanjem nekega obkladka za sebe, jo je zadela električni tok, ki jo je tako pretresel, da njeno srce tega ni prebolelo. Sredi noči so klicali gospodarji gospo Klajnskovu, ki je Fanina sestrična. 24. maja se je vršil pogreb v Ecsobarju ob vdeležbi Klajnskovih in še nekaterih sovaščanov.

ITALIJANSKE ZGUBE V JUGO-SLAVIJI

Do konca aprila so imeli Italijani, po njihovem poročilu na jugoslovanskih tleh 22.728 mrtvih in 49.826 ranjenih. Samo v aprilu je bilo 429 mrtvih in 537 ranje-

nih. Značilno je pa to, da povedo za april tudi: 833 ujetih. Torej so četniki zares močni, če jemljejo sedaj tudi jetnike. Največ bojev je bilo v črni gori.

PRI TAVČARJEVIH v Piñeyru so praznovali lepo slavje ob krstu male Marte Marije, kateri sta botrovala Eliza Kragelj in Miha Kavčič.

IRENA JEKSETOVA je v prijateljskem krogu obhajala 20 letnico na domu svojih starišev.

POSLOVIL SE JE DR. BOŽO STOJANOVIČ, kateremu so 16. maja priredili prijateljski obed na Avellanedi. Isti dan popoldne se je poslovil tudi od Slovencev na Paternalu. Bil je iskren prijatelj Slovincem in zvest obiskovalec naših prirediteljev.

POSLOVILI SO SE tudi postovoljci, ki so se že odpeljali proti Afriki, kjer se sestavljajo jugoslovanske divizije. Med njimi je tudi rezervni oficir SREČKO STEPANČIČ.

POVELJNIK ITALIJANSKE AVIACIJE v Sloveniji, general Mario Piccini je doživel žalosten dan. Poročilo pravi, da je umrl "pri vršenju dolžnosti". To pomeni da so ga četniki zbili na tla.

SLOVENC NA KOROŠKEM

London, 10. marca. — V teku slovenskih in srbohrvaških oddaj za Jugoslavijo, je londonski radio poročal, da Slovenci tudi na Koroškem prizadevajo mnogo preglavic nemški oblasti. Koroški gauleiter, Reiner, je pred kratkim v Celovcu ostro obsojal oni del prebivalstva, ki podpira sabotažo. Pritoževal se je tudi nad tem, da mnogo avstrijskih delavcev podpira slovenske upornike.

DR. ČOK JE PREDLOŽIL ZAhteve SLOVENCEV

Dr. Ivan Čok je bil te dni sprejet pri pomožnem tajniku državnega oddelka, Mr. Berleyu. Kot predstavnik Slovencev in Hrvatov iz Julijske Krajine ter kot pred-

sednik Jugoslovanskega odbora iz Italije, je objasn timer upravičene želje in zahteve naroda, ki ga zastopa. Skliceval se je na memorandum, ki ga je poslal predsedniku Rooseveltu o tem vprašanju.

Iz razgovora z g. Berleyem je dr. Čok, kot nam piše, uvidel, da ameriška vlada naše vprašanje proučuje in da mu posveča posebno pažnjo.

VELIKANOČ NA AVELLANEDI

Prelep dan nam je dal Gospod. Pa tudi rojaki so dokazali vso dobro voljo. Ob 9.30 je bila že polna kapela.

Kmalu se je oglasila pesem. Prelepo se je zbor pripravil in nas vradostil z nekaterimi pesmicami, ki jih tu doslej še nismo slišali. Kar solze so polzele po licu ob sladkih spominih na velikonočno procesijo in ob spominu tega, kar sedaj domovina trpi.

Skomponiral je tudi pevovodja Ciril Kren eno pesem, ki je prav lepo uspela.

NA BELO NEDELJO je pa tudi imela naša skupina nekaj izrednega. Bil je ta dan spomin sv. Cotelenga. Pri sv. maši je pel pevski zbor iz Claypole, ki ga vodi P. Kisilak. Popoldne se je pa vršila procesija, v kateri je stopala tudi naša zastava obilno spremljana.

VELIKANOČ NA PATERNALU

Z malo zamudo je prišel g. Janez. Za nekatere ravno prav, da niso maše zamudili. Takoj se je sprožila velikonočna pesem. Večina rojakov pogosto prihaja k naši službi božji. Nekateri pa že dolga leta niso slišali slovenske besede v cerkvi in slovenske pesmi. Vroč solze so tekle tistim, ganjeni smo bili pa tudi drugi.

S toplimi besedami je prosil g. Janez, naj bi se vsi vsak dan zavedali svojega večnega namena. Ob nedeljah pa radi prihiteli k naši službi božji in dali dober zgled tistim, ki v veri pešajo. Kapela je bila nabita.

Lepo jebilo tudi popoldne. Zbrali smo se na Avalos 250, kjer se sedaj popoldanska služba božja vrši.

V SOBOTO CELI DAN

je odprto samo za naše ljudi,
da se fotografirate v

FOTO SAVA

San Martín 608 — Tel. 31-5440 — Florida 606

AVELLANEDA

Spoved za male
in velike 12. junija
od 16—17 ure. — Skupno
sv. Obhajilo 13.
junija s sv. mašo.

TIENDA "LA PALMA"

Vse potrebno za perilo in razne
potrebščine za moške, ženske in
otroke!

Ne bo Vam žal, če se oglosite.

JOSIP BOŽIČ

GÜIFRA 1462

PIÑEYRO

JMETNO STAVBENO MIZARSTVO

KOVINSKA OKNA IN POLKNA

FRANC BANDELJ

Kovinska vrata, balkoni, izložbena
okna, kovinske stopnice, ograje, vsa-
kovrstna kovinska dela.

AV. DE LOS INCAS 5021
Telef. 51-5184.

FRANC KLAJNŠEK

v mestu Bs. Aires prvi slovenski
konstruktor s firmo. Izdeluje načrte
in proračune za hiše in vse druge stav-
be, vodi vsa zidarska in stavbarska
dela, in daje firmo.

Av. FRANCISCO BEIRO 5327-31
Bs. Aires. — U. T. 50—0277.
Villa Devoto

HOTEL IN RESTAVRACIJA

"PACIFICO"

ANTON BOJANOVIČ

CHARCAS 767-9

Telef. 31-8788.

Blizu Retira!

V centru mesta!

KROJAČNICA

Franc Melinc

Najbolj vestno boste postreženi!
Oglasite se na Paternalu

PAZ SOLDAN 4844, Tel. 59-1356

Krščanska socijalna načela

PRAVIČNOST ALI SILA?

Verski nauk, katerega cerkev razlaga in varuje, mora najprej bogatije in proletarce med seboj spraviti in zblížiti, ker namreč oba razreda pozivlja k medsebojnim dolžnostim, in zlasti k onim, ki se izvajajo iz pravičnosti. Izmed katerih dolžnosti se le-te tičejo proletarca in delavca: delo, ki ga je prostovoljno in s pravično pogodbo sprejel, mora pravilno in zvesto izvršiti; na noben način ne sme škodovati premoženju in ne storiti kaj žalega osebnosti gospodarja; celo v obrambi svojih pravic naj se zdrži sile, niti naj se ne zapleta v upore; naj se ne druži z zlomisličimi ljudmi, ki umetno razširjajo pretirane nade in velikanske obljube, katerim skoro vedno sledi nepotrebna pokora in ugonabljanje življenske sreče.

Večina ljudi je prav dobro podkovana o pravicah, katere ima in skuša po možnosti iste še povečati, za dolžnosti pa pri mnogih ne najdemo dosti umevanja. Temu nasproti katoliška cerkev pravilno poudarja pravice vseh ljudi, tudi delavcev, istočasno pa tudi brez strahu opozarja vse ljudi na dolžnosti, ki jih imajo. Kjer ni pravic ni dolžnosti in obratno, to je načelo, brez katerega urejena človeška družba ne more obstati.

Vsak ima torej svoje pravice in vsak ima dolžnost spoštovati pri drugem te pravice. S tem, da kdo spoštuje svoje dolžnosti, izvršuje pravico, ki jo imajo drugi glede njega. Zato papež Leon XIII. v svoji okrožnici poudarja dolžnosti delavcev in delodajalcev, dobro vedoč, da bo s tem, če bodo eni in drugi spoštovali dolžnosti, ki jih imajo med seboj, najlepše na podlagi pravičnosti urejena človeška družba.

Kakor hitro začne en del družbe kršiti svojo dolžnost, in s tem zanemarjati pravico drugega, ki bi jo imel spoštovati, se povsem naravno pri tem drugem začne prav tako krhati čut dolžnosti in pravičnosti. Delo, ki ga je delavec prostovoljno in na podlagi pravične pogodbe sklenil izvršiti, mora pravilno in zvesto izvršiti, pravi papež. In mi lahko rečemo: Če dandanes mnogokrat opazimo, da se delo izvršuje negospodarsko in površno, je le premenogokrat temu krivo to, ker delavcu manjka čut pravičnosti in dolžnosti, on čuti, da se ga smatra za blago in zato tudi postane enak blagu. Kdo je temu kriv? Navadno krivična de-

lavska pogodba. Na videz je seveda ista svobodna, saj jo je delavec "svobodno" sklenil. Morda delavec hira in umira ob borni plači, delodajalec se drži pogodbe in seve mu nihče ne more očitati krivice. Toda božja postava se ne drži te mrtve črke. Ako sklene delavec v stiski pogodbo za nižjo plačo, da pač vsaj nekaj zasluži, je taka pogodba kljub vsej svoji "svobodi" in "pravičnosti" vseeno nasilna in krivična. Ne moremo se potem seve čuditi, če v delavcu umira čut pravičnosti, ko vidi, da ga drugi do njega nimajo. Zato papež, ko zahteva od delavca pravilno in zvesto izvršitev dela, predpostavlja svobodno voljo, ne samo prisiljeno vsled stiske, in predpostavlja tudi pravično pogodbo, ne pa tako, ki se ravna po zakonu povpraševanja in ponudbe, ne ozira se pa na človeško osebnost, na katero bi se v prvi vrsti morala ozirati.

Tako treba umevati besede papeževe, da mora biti delo delavca izvršeno pravilno in zvesto in pošteno. Kajti delo, naj si bo že kakršnokoli, duševno ali telesno, nizko ali ne, vsako je vredno, da je dobro izvršeno. Kdorkoli bi izvrševal svoje delo slabo, bi s tem delal krivico svojemu delodajalcu in posredno človeški družbi, enako kakor delodajalec s premajhno plačo dela krivico delavcu in posredno človeški družbi, ker obadva s tem ubijata čut pravičnosti, na katerem mora človeška družba temeljiti.

Tako visoko stavi papež ta čut pravičnosti, da tudi takrat, kadar bi kdo videl, da drugi nasproti njemu nimajo in ne kažejo tega čuta pravičnosti, vendar tudi takrat ni dovoljeno hudo, to je krivico, povračati s krivico. Bolje je krivico trpeti, kakor krivico delati. Seveda s tem zopet ni rečeno, da bi moral delavec, kakor kak suženj vse le mirno prenašati. Nikakor ne! Bojuje naj se za svojo pravico, toda ne na tak način, da bi sam krivico delal drugim in tako krivico rabil za orožje.

Sila rodi protisilo, in krivica vedno rodi le novo krivico. Ker namreč nasilje in krivica nasprotujeta človeškemu naravnemu pravu, zato že sami posebi vzbujata v človeku odpor in tako tudi najboljšo idejo, tudi največjo pravico spravita v slabo luč in s tem tudi ob uspeh in zmago. Le ideje, ne nasilja, preoblikujejo človeško družbo in ideja pravice je se vedno in bo vedno zmagala.

OB TRAGIČNI OBLETNICI

Na vse Slovence, Hrvate in Srbe, doma in po svetu, zatirane in svobodne je naslovil kralj Peter II, tople besede ob drugi obletnici, odkar je prevzel krmilo Jugoslavije. Radio je ponesel njegove besede po celem svetu. Objavljamo odlomek njegovega govora.

"Neprestano moramo misliti na konec vojne in na probleme, ki se bodo tedaj pojavili.

Važno je, da vi doma ne začnete nobene akcije, dokler ne pride pravi čas za to. Zadovoljite se za sedaj s tem, da se organizirate. ZBIRAJTE SE OKOLI NASE VRHOVNE KOMANDE V DOMOVINI, OKOLI GENERALA DRAŽE MIHAJLOVIČA, KI DOBRO VE, KDAJ, KJE IN KOLIKO SIL JE TREBA UPORABITI. POKORITE SE NJEGOVIM POVELJEM VSI, BREZ RAZLIKE. Razumem, da se v ideološkem pogledu razlikujete med seboj. Toda danes je čas le za BORBO PROTI OKUPATORJU. Temu boju morajo biti posvečene vse naše misli in vse naše sile. O vseh drugih vprašanjih pa bo pozneje narod izpregovoril svojo suvereno besedo. Prehod iz suženjstva v svobodno narodno življenje se mora izvršiti s čim manjšimi težkočami. ZATO PA JE POTREBNO, DA STE SLOŽNI IN DA SE ZBERETE OKOLI SREDIŠČA, KATERO PREDSTAVLJA GENERAL MIHAJLOVIČ S SVOJIMI ODDELKI.

Da ste složni in da se zberete okoli vrhovne komande jugoslovanske vojske in da potrpežljivo čakate na pravo uro — to je, dragi Srbi, Hrvati in Slovenci, moja in moje vlade poslanica na današnji dan.

Zaupam v Boga, v silo naših velikih zavznikov, v junaštvo vas vseh, da ne bo trajalo dolgo, ko se bomo oddahnili kakor bolnik po težki mori. Z novo vero in z bogatimi izkušnjami se bomo nagnili na delo v preroreni Jugoslaviji, da na vseh poljih obnovimo naše narodno življenje v svobodi, zakonitosti in pravici.

Živela Jugoslavija!"
STRAHOTNE ŽRTVE JUGOSLOVANOV
"The Christian Science Monitor" prinaša v svoji številki od 12. marca članek pod naslovom "Število jugoslovanskih žrtev v boju s osiščem presega 822.000".

"Najnovejše vesti iz Jugoslavije poročajo o novem valu umorov v Beogradu in na deželi. Glasom cenitve, ki izhaja baje od italijanskega guvernerja v črni Gori, znaša zdaj skupno število žrtev v Jugoslaviji približno 822.300.

Inter-allyed Information Committee v Londonu je nedavno izjavil, da je bilo od izbruha vojne sem 744.000 Jugoslovancev ubitih ali pa vrženih v zapor. Ta številka je izračunana na podlagi nemških podatkov, tako, da je skupno število brez dvoma še mnogo večje.

Med 9. in 18. decembrom je bilo v Beo-

gradu aretiranih 3.000 oseb obtoženih sodelovanja z generalom Dražo Mihajlovičem. Na božični dan so ustrelili 3.000 oseb, a na novega leta dan znova 300. Dne 27. decembra je bilo ustreljenih 68 častnikov in 900 mož; to so bili "ujetniki na dopustu", a obtožba se je glasila "za in-subordinacijo".

Ukaze za te pokolje sta dala generala Bader in Meistner.

ANGLESKO PRIZNANJE JUGOSLOVANSKEMU NARODU

Znameniti angleški publicist, Seton Watson, ki je bil že pred davnim časom, ko je svoje članke še podpisoval "Scotus Viator", trden prijatelj našega naroda, je zopet izjavil, da je dolg Angležev napram jugoslovanskemu narodu ogromno velik. Izrazil je svojo nado, da bo Jugoslavija po zaključku te vojne obnovljena in prerorena, ter da bo "urejena na federativni bazi in v najtesnejšem sodelovanju z vsemi drugimi balkanskimi narodi".

VSA STAVBENA DELA
Dovodne in odvodne inštalacije
izvršuje

Luis Daneu

PERU 832

U. T. 34 - 3405

"Slovenska Krajina"

Na zadnjem občnem zboru je bilo na predlog bivšega predsednika Preiningerja sprejeto, da se ob triletnici društva odpusti za dobo treh mesecev pristopnina, katerim bi želeli pristopiti.

Sklep je bil prav uspešen. Društvo je v teh treh mesecih dobilo 23 novih članov. Nekateri nezadovoljneži so menili, da novi odbor ne uživa zaupanja članstva in rojakov. Dejstva so pa dokazala nasprotno. Lepo število 23 novih članov, kateri so med tem pristopili, so neovrgljiv dokaz, da novi odbor uživa splošno zaupanje.

Ob polletju, to je v juliju, bo odbor predložil javnosti tudi računski pregled stanja in dokazal, da tudi gospodarsko gre lepo naprej.

Vsa ta dejstva naj imajo pred očmi člani in rojaki, če jim kdo prinaša kake nasprotne besede in naj se zavedajo, da se moč v skupnosti. Vsak naj se zaveda, da je njegova dolžnost, sodelovati in podpirati to naše lepo društvo, ki je že mnogokaj lepega storilo in bo še mnogo več, kadar boste z njim vsi rojaki z vsem srcem, brez svojih osebnih ambicij, z edino željo, da sterite za blagobit vseh.

Objavljamo tudi dopis bivšega predsednika Preiningerja, ki je postavil društvu temelje in mu je pač toplo pri srcu, da noben naš rojak ne ruši skupne discipline.

Odbor.

POŠTUVANI ROJAKI! Četrto leto teče društvo "Slovenska Krajina". Društvo se je moralo boriti ne z eno neugodnostjo. Ešče mi je živ spomin, gda sam od hiše, do hiše, hodo kak kakšni — petlar za nabiranje članstva. Ne mi je žau za vse trude; cilo veselime, da se je želja uresničila in se je društvo Prekmurskih Slovencev ustanovilo 9-ga februarja 1940. Prvi odbor se je moral boriti brez vsakega fonda, za njen obstoj in za društveno napredovanje. Pa so se marljivi možje odbora ne ustrašili nikšega truda, samo da društvo povzdignejo. V dokaz vam tukaj podam vse pojedine prijeme, in izdatke društva, za časa mojega predsedstva, tou je od 9-2-1940 do 3-8-1942.

PREJEMKI: Na članarinaj 2707.50. Prosti prispevki in pristopnina \$ 137.80 ..... Skupno \$ 2845.30
Veselice: 5 kulturnih: 996.10 — 3 trgatve: 507.35 — 4 proste zabave: 344.15 \$ .... Skupno \$ 1847.60

IZDATKI: Najemnina za 31 mesecev: \$ 630.—, Belniška podpora v 18 slučajih: \$ 576.—, — Upravni izdatki \$ 158.05. — Za jugoslov. zavzetnike \$ 11.— ..... Skupno \$ 1365.05

Veselice: kulturne prireditve: \$ 542.—, trgatve: \$ 182.60; Proste zabave: 158.45; društveni oder: \$ 291.55 ..... Skupno \$ 1174.60

Prejeto skupno \$ 4692.90 — Izdano \$ 2539.65.

Čisti ostanek 3. augusta 1942 \$ 2153.25.

S tega si lahko sakši zračuna, če je društvo dobro gospodarilo. Tudi novi odbor vse stori in boste videli iz njegovih računov, da dobro dela. Zato je nesmiselno vsako protiagitiranje, ker več kot to malo siromašno društvo ne more narediti pod nikšim vodstvom.

Vsak izvoljeni odbornik zna, in more znati če njemi je članstvo zaupalo, da bo skrbo za društvo, da to zaupnost do-

DUHOVNO ŽIVLJENJE

Pasco 431

Buenos Aires, Argentina

CORREO ARGENTINO

TARIFA REDUCIDA

Concesión 2560.

kaže. Tudi članstvo pa more znati, če se te može trüdijo in skrbijo, da je to za vse članstvo in ne za njega samega. Zato je pa članstvo tudi dužno podperati té može, šteri delajo bez vsake nagrade za društvo. Jedino če dobiyo kake špotice. Društvo je bilo ustanovljeno za vsakšega poštenoga Slovenca, posebno pa za Prekmurca, brez verske razlike. In tudi je v treh letih dokazalo njen pomen. što pa za volo enoga, ali dva, ali posebnij spletk rovani proti stetim svojim rojakom, je nepremišljen in si sam sebi dela krivico.

Poštüvani rojaki! Slovenska Krajina z onkraj Müre obstoja odkar jo mi pomnimo. In bo obstala, da že nas več ne bo, pa naj bo pod kakšno got administracijo. Ker smo Slovenci blij in bomo. Tak tudi, če smo dali Slovenci naši društvi ime našeg preljubljenoga rojstnoga kraja, more obstati, pa bilo pod čijim vodstvom. Nikdär ne mejnimo pozabiti, da smo Slovenske Krajine sinovi in hčere. Nej vreden sin bi bio, zaničevati svojo rojstno zemljo. Kak nevreden stancvnik bi bio tuje zemlje jo grediti. Z svojov se diči, ker ti je dala läč življenja; tujo pa hvali, ker ti daje življenje. Nej sam najstarejši in tudi nej najvučenejši, vseeno me sercé bolij, da vidim, da se po telkij skrúšnjaj vu tujini brat z bratom, dete starišom, ali stariši z detetom ne razumi. Zakaj? Če si malo preišljavljem, pa najdem te le odgovor: zato ker smo odleteli v prostost sveta, kak ptice iz gnezde. Gde ne vidimo tisto skrbno oko in grbasto čelo naših ljubljenih očev, in ne vidimo tiste mile materinske solzne oči, štere so v noči in vu dnjë čuvale nad nami, zato da ne čüjemo tiste lpe opomine naših ljubčih starišov: "dete moje, prosim te, pazi se! dobro se oponašaj po sveti, da ne bemo imeli špotov za tebov." Dostakrát smo si mislili: stari so nori. Pa smo mij tudi prišli stari, pa zdaj kumaj razmimo njihove opomine, kaj so pomenili. Če bi se ravnali po njih navukaj, in kaj smo se učili v školaj, bi gnes nebi bilo toliko sovraštva na sveti in med nami. Sovraštvo? Kaj je pa to? To je nasveti edna največja in najbolj nevarna kolera. Gde namesto da bi ljubili svoga bližnjega in pomagali svojega sotrpina, ga pograždjamo in grdimo. Drági rojaki: Bodimo ljudjé! Imejmo človeško sercé in pravo düšno vest. Ali smo nej si ljudjé? Če je delavec, mešter, biro, fiskáliš, ali pop? Vsakomi je Bog dáo svoje pozvanje, in vsaki imá svoje skrbi in težave. Vsi nikoli nemoremo biti enaki. Mogče da mi nekateri to povdarijo. Kateri mislijo da brez Boga imajo vse in dobro živé! Gda pa v nevelo spádne se pa na Boga zazávlje. Kakor imámo izgléd, od vseh vojnih glavačev. Ešče najbolj brezverski se na Bogá zazávlje, za pomoč za spoklati svoje brate. Proč takši hinavci! Humanitetni mesarje! Proč! Drági bratje prosim da mi nezamerite. že dolgo nej sem se nič gláso, pa mi je sercé ne dalo mira, da ne bi v stik prišco svojimi sebrati. Zato bodimo si dobri in složni, pa bo nas Bog tudi pomagao. Zaključim moje vrstice z besedo: Slovenska Krajina mili moj dom, pozábo te nikdär, nikdi ne bom!

Adalbert Preininger

JUAN BOGANI

Sucesor de BOGANI HNOS.

IMPORTADOR DE TEJIDOS

1923 — ALSINA — 1925

U. T. 47, Cuyo 6894

Buenos Aires

AMARO

MONTE CUDINE

AZAFRAN

MONTE CUDINE

CALIDAD Y RENDIMIENTO

MONTE CUDINE S. R. Ltda.

BELGRANO 2280